

**Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta životního prostředí
Katedra ekologie**

Diplomová práce

**Agroturistika v Krušných horách – zhodnocení
současného stavu a možné perspektivy budoucího
vývoje**

Michal Tarant

© 2011 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Agroturistika v Krušných horách – zhodnocení současného stavu a možné perspektivy budoucího vývoje," jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26. 04. 2011

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Prof. RNDr. Vladimíru Bejčkovi, CSc za vedení diplomové práce, Mgr. Jaromíru Brožíkovi, Mgr. Zbyňku Tarantovi, Bc. Zdeňku Tarantovi a Bc. Daně Waldsteinové za odborné konzultace a spolupráci.

Agroturistika v Krušných horách – zhodnocení současného stavu a možné perspektivy budoucího vývoje

Agricultural tourism in the Ore Mountains region – evaluation of the present status and possible perspectives in future development

Souhrn

Diplomová práce na téma Agroturistika v Krušných horách – zhodnocení současného stavu a možné perspektivy budoucího vývoje, se zaměřuje na vyhodnocení dat získaných z dotazníkového šetření na téma agroturistika v Krušných horách. Cílem práce je popsat současný stav nabídky agroturistických služeb a aktivit, zjistit znalost problematiky, zájem a poptávku u veřejnosti, mezi představiteli obcí i mezi samotnými provozovateli služeb. Získané informace jsou v závěru práce vyhodnoceny s ohledem na skutečnou nabídku agroturistických služeb v Krušných horách.

Klíčová slova: agroturistika, turistika, venkov, venkovský cestovní ruch, cestovní ruch, Krušné hory

Summary

The main focus of this diploma thesis, called "Agricultural tourism in Ore Mountains - Evaluation of the Present Conditions and Possibilities of Future Development", is to conduct and evaluate a questionnaire survey of the agricultural tourism sector in Ore Mountains. The main goal of this thesis is to evaluate the contemporary offer of services and activities in the field of agricultural tourism in the Ore Mountains and to reflect the actual local authorities' awareness about, entrepreneurs' interest in and the public demand for the agricultural tourist services in the post-industrial region of Ore Mountains. Information, gained from the survey is then confronted with the actual existing offer of agricultural tourist activities in the Ore Mountains.

Keywords: agricultural tourism, tourism, countryside, Ore Mountains

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Literární rešerše	9
3	Metodika	21
4	Sledované území	24
4.1	Ústecký kraj.....	24
4.2	Krušné hory	25
4.3	Krušné hory jako turistická destinace.....	27
4.4	Krušné hory jako místo pro agroturistiku.....	27
5	Výsledky	28
5.1	Agroturistická nabídka v Krušných horách.....	29
5.2	Certifikace provozovatelů	46
5.3	Výsledky dotazníkových šetření	48
6	Diskuse.....	66
7	Závěr	75
8	Zdroje informací	78
8.1	Seznam literatury.....	78
8.2	Internetové zdroje.....	80
9	Seznam obrázků.....	82
10	Seznam tabulek	84
11	Přílohy.....	85

1 Úvod

Krušné hory jsou místem možného rozvoje specifické formy cestovního ruchu - agroturistiky. Pojmem „agroturistika“ rozumíme trávení volného času v typických venkovských podmínkách (Pourová, 2000). V České republice se agroturistika rozvíjí pozvolna. Již teď však přináší nové možnosti pro zemědělce, napomáhá rozvoji venkova a v neposlední řadě nabízí potencionálním návštěvníkům netradiční trávení jejich volného času.

V regionu Krušných hor již existuje nabídka agroturistických služeb. Není však příliš propagována na institucionální úrovni. Jedná se převážně o malé farmy či zemědělce, nabízející především aktivity související s chovem koní, vyjížděkami a výcvikem, působící lokálně v rámci území Krušných hor.

Cílem této práce je poukázat na možnosti využití agroturistiky, jako příležitost pro rozvoj venkova v Krušných horách. Na následujících stranách se budeme zabývat následujícími předpoklady:

- Je vůbec oblast Krušných hor vhodným regionem pro rozvoj agroturistiky?
- Má veřejnost zájem o tyto služby?
- Existuje nabídka agroturistických služeb v Krušných horách?
- Co je limitujícím faktorem rozvoje agroturistiky?
- Jaké jsou možnosti podpory a rozvoje agroturistiky?

K výše uvedeným otázkám se autor pokusí najít odpověď na základě dílčích kroků spočívajících v:

- Autorském shrnutí současného stavu a nabídky možností pro rozvoj agroturistických služeb v Krušných horách na základě vyhodnocení dostupných nabídek pomocí syntézy informací dostupných na internetu či v informačních centrech.
- Realizaci dotazníkového šetření mezi veřejností, poskytovateli služeb a představiteli „dotčených“ obcí
- Porovnání současného stavu nabídky agroturistických služeb na území regionu se stavem v regionech sousedních

- Shrnutí dostupné podpory ze zdrojů ČR a EU se zaměřením na rozvoj venkova a cestovního ruchu

Téma a cíle práce byly zvoleny ve snaze upozornit na to, že agroturistika je u nás ještě opomíjenou oblastí, přestože se jedná o formu cestovního ruchu, která dokáže být ohleduplná k přírodě a přináší tolik potřebné zážitky svým účastníkům a to skrze program a náplň.

Vzhledem k tomu, že region Krušných hor je poměrně rozsáhlý a zabírá území dvou samosprávných celků – krajů – zaměří se autor práce především na oblast Ústeckého kraje.

2 Literární rešerše

Pro pochopení problematiky je významné podrobnější vymezení základních pojmů souvisejících s venkovem, cestovním ruchem a venkovskou turistikou. Agroturistika jako pojem naráží často na vymezení těchto pojmů.

Agroturistika je podle Pourové (2000) specifickou formou venkovského cestovního ruchu, která je vedle bezprostředního využívání přírody a krajiny venkova charakteristická přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem se zemědělskou funkcí. Je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a slouží jim tak jako další finanční zdroj příjmů.

Pro rodinný typ dovolené je agroturistika výborným produktem cestovního ruchu, který umožňuje trávit volný čas ve zdravém prostředí venkova. V rámci ubytování je turistům dovoleno volně se pohybovat po celé farmě a je tak možné se seznámit s provozem farmy. Přímo na farmě je také možné využít doplňkový prodej vyráběných produktů nebo čerstvé zeleniny a ovoce.

Tuto formu turistiky je možné realizovat ve všech přírodních podmínkách, s výjimkou pánevních oblastí, silně industrializovaných center, oblastí s vysokou devastací přírody jako důsledku průmyslových a těžebních činností (Pourová, I. c.).

Venkov, venkovské oblasti

Není zcela jednoduché vymezit pojem „venkov.“ Jednotná definice venkova v literatuře v podstatě neexistuje. V dostupné literatuře je možné najít vymezení venkova, jako pojmu, který lze definovat na základě různých kritérií, např. subjektivní vymezení dle potřeby autora či kvantitativní hledisko ve smyslu odlišení městských oblastí od oblasti tzv. venkovských.

Venkov, jako oblasti, v nichž převládá extenzivní využití půdy jako je zemědělství a lesnictví, nebo rozsáhlé otevřené prostory neobdělané půdy, v nichž se nacházejí řádově nižší sídla, definuje Cloke (2000). Obyvatelstvo tyto oblasti vnímá jako ty, které charakterizuje společná identita a příslušnost ke krajině v daném regionu.

Venkovské oblasti se podle Cloke (2000) liší. Mohou být definovány na základě funkčního vymezení (geografická poloha, způsob využití půdy a pozemků),

ale také volněji – za venkovské oblasti mohou být považovány regiony v blízkosti měst, které jsou vymezeny spíše kulturně a sociálně.

Autoři Velkého sociologického slovníku (Maříková et al., 1996) vykládají termín „venkov“ jako synonymum označení pro území nacházející se mimo městské lokality, které se vyznačuje nižší hustotou obyvatel žijících především ve vesnicích, hospodářskou orientací na zemědělskou produkci spojenou se zvýšenou závislostí na přírodě. Charakterizuje je vyšší sociální kontrola, menší sociální heterogenita a menší variabilitou profesních možností.

Za území, ve kterém žijí a pracují lidé, které ale není přesně ohraničeno fyzickými hranicemi, považuje „venkov“ Bárta (2006). Podle tohoto autora se „venkov“ nachází v prostoru, který již není městem, ale ještě není divočinou.

Diviš (2005) zastává názor, kdy v pojmu „venkov“ vidí mimo výše uvedených aspektů území, které má určitou vnitřní hodnotu spojenou s tradicemi, obyvateli, či způsobem života.

Pojem venkov podle Perlína (2007) integruje jak nezastavené území, tak i zastavené území malých sídel – vesnic. Pro venkov jsou charakteristické menší intenzity sociálně ekonomických kontaktů, menší hustota vazeb mezi jednotlivými subjekty, které se ve venkovském prostoru pohybují.

Česká republika v rámci dokumentu Národního strategického plánu rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013 za venkovské obce či vesnice v České republice vymezuje obce s méně než 2 000 obyvateli. Některé obce do 10 000 obyvatel mohou být považovány za obce tzv. venkovského charakteru.

Členské státy EU používají vlastní definice toho, co je to venkov a venkovská oblast. Tyto definice jsou většinou založeny na socioekonomických kritériích a velmi se od sebe liší.

Hranice mezi městskými a venkovskými oblastmi bývá stanovena kvantitativním údajem souvisejícím s hustotou zalidnění v daných oblastech, popř. stupni úrovně urbanizace.

Pravděpodobně jedinou všeobecně uznávanou mezinárodní definicí venkova a venkovských oblastí je vymezení OECD (pracuje s ní také Eurostat), které je založeno na „podílu obyvatelstva, jež žije na území s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel na km² (Perlín, 2007).

Pro účely cestovního ruchu vymezili venkovský prostor autoři „Atlasu cestovního ruchu.“ Venkovské oblasti vymezuje na základě potenciálu rekreačních ploch. Míra rekreační využitelnosti je dána podílem vybraných složek půdního fondu na celkové rozloze obce. Kritériem výběru byla míra jejich uplatnění při rekreaci. Za rekreační plochy je brán souhrn rozlohy lesní půdy, luk a pastvin, sadů a zahrad, tekoucích a stojatých vod a to z dat úhrnů hodnot druhů pozemků. Horské oblasti jsou vyčleněny jako zvláštní kategorie, do venkovských oblastí nejsou zahrnuty. Není však výjimkou, že některé formy venkovského turismu se uskutečňují právě v horských oblastech (např. agroturismus na farmách položených v horských oblastech) (Vystoupil et al., 2006).

Je možné se tedy domnívat, že v odborných publikacích je venkov definován autory v závislosti na zaměření zpracovávané publikace, popřípadě na oboru, pro který je práce určena či vytvářena.

Venkovský turismus

Mezi tzv. alternativní formy cestovního ruchu se řadí venkovský turismus a jeho další možné podoby. Jako alternativní je vymezován vůči masovému turismu. Jeho rysem je šetrnost k životnímu prostředí. Tedy nejen k přírodě, ale také k sociálnímu a kulturnímu prostředí. Respektuje potřeby a zvyklosti místní komunity a její životní prostředí. (Pásková et Zelenka, 2002).

Venkovský turismus není produktem dnešní moderní doby. Rekreace na venkově se objevuje poprvé již v devatenáctém století. Příčinou rozvoje v tehdejší době byla reakce na zhoršené životní a hygienické podmínky ve větších městech a aglomeracích souvisejících s rozvojem průmyslu.

Stříbrná (2005) uvádí, že moderní venkovská turistika se pak začala formovat v 70. – 90. letech minulého století a v mnohých ohledech se od své předchůdkyně

liší. Jde především o vyšší počty turistů, delší vzdálenosti cestujících, značné využití osobní automobilové dopravy oproti dříve většinou využívané železniční dopravě, ale také o aplikaci turistiky do skutečně vesnického prostředí – malých vesniček a měst, na rozdíl od velkých specializovaných středisek, která byla dříve preferována. Hodnotově se venkovská turistika opírá o zachování starších způsobů života, udržení venkovského charakteru, a krajinných hodnot.

Venkovský turismus je chápán, podle Stříbrné (2005), jako aktivity splňující následující aspekty:

- Lokace do venkovských oblastí
- Rysy venkovského světa (malovýroba, otevřený prostor, kontakt s přírodou, dědictví minulosti, tradiční zvyky a způsoby)
- Malé měřítko – malé budovy, malá sídla
- Řízení na místní úrovni, s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti
- Trvalá udržitelnost – udržení místního venkovského charakteru bez likvidace místních zdrojů, jako potenciální nástroj ochrany přírody a krajiny

Mezi hlavní formy venkovského turismu patří agroturismus, ekoagroturismus a ekoturismus. K venkovskému turismu lze, podle Páskové (2002), zařadit také dobrodružný a kulturní cestovní ruch. Rátz (1998) považuje za součást venkovského turismu také zážitkovou turistiku, do níž patří slavnosti, folklórní festivaly, výroba a prodej ručně vyrobeného zboží a zemědělských produktů. Seseňna, (2004) přidává ještě tzv. residenční turismus, jakožto typ cestovního ruchu, kdy je využíváno vlastních, pronajatých či vypůjčených objektů. Formou residenčního turismu je podle něj i druhé bydlení, v našich podmínkách označované jako chataření či chalupaření.

V souvislosti s neexistující přesnou definicí venkova a venkovských oblastí naráží většina autorů v souvislosti s vymezením venkovské turistiky na to, co vše je vlastně považováno za venkovské. Již bylo zmíněno, že každá země využívá rozdílných kritérií pro definování venkovských oblastí (počet sídel, hustota zalidnění, historické souvislosti). Tchetchik et al., (2006) uvádějí v souvislosti s tímto jednu z nejstručnějších definic: „Každá turistická aktivita, která se koná ve venkovské oblasti je považována za venkovskou turistiku.“

Tato definice však nezahrnuje složitost, problematičnost a komplexnost spjatou s touto formou cestovního ruchu. V širším pojetí navazuje na venkovský cestovní ruch spektrum aktivit, služeb a vymožeností poskytovaných farmáři/zemědělci a venkovskými obyvateli, které mají přilákat turisty do jejich oblastí a zajistit tak příjem pro jejich podnikání (Rátz, 1998).

Podle Páskové et Zelenka (2002) je označován venkovský cestovní ruch jako druh cestovního ruchu s vícedenním pobytem a s rekreačními aktivitami na venkově (procházky a pěší turistika, projížďky na kole nebo na koni, pozorování a péče o domácí zvířata, konzumace podomácku vyrobených potravin atd.) s ubytováním v soukromí nebo v menších ubytovacích zařízeních.

Problémem, který se objevuje u autorů a definic jednotlivých forem venkovského cestovního ruchu, je časté splývání pojmu a nejasnost ve vymezení. Tchetchik et al. (2006) definují formy venkovského cestovního ruchu a řadí mezi ně agroturismus, farmářský turismus, zelený turismus a ekoturismus. Rozdíl mezi nimi neuvádějí. Pásková et Zelenka (l. c.) uvádějí, že agroturismus je synonymem pro tzv. farmářský turismus.

Bojnec (2004) uvádí jako příčinu nejasností rozdílné tradice ve venkovských oblastech a rozdílná schémata v rozvoji turismu. Farmářský turismus je často definován jako typ agroturismu nebo je brán jako synonymum tohoto pojmu. Agroturismus je naopak často považován za druh venkovského turismu úzce spjatého se zemědělstvím.

Nilsson (2002) pak vidí rozdíly mezi venkovským turismem a farmářským turismem v těchto charakteristikách. Venkovský turismus se liší od zemědělství, lesnictví a rybolovu v tom, že se rozpíná, je pracovně intenzivní a vytváří přítok peněz a udržuje v regionu základnu služeb. Farmářský turismus je součástí venkovského turismu a oproti němu je ideologičtější, založený na romantice přírody a na sociálním turismu. Bohužel již nevymezuje rozdíly mezi agroturismem a farmářským turismem.

Agroturistika v některých Evropských zemích

Problematikou agroturismu se v rámci své publikace „Pobyť na farmách“ v alpských a severských zemích zabývá Nilsson.

Nilsson (2002) uvádí Rakousko, v souvislosti s agroturismem, jako vedoucí zemi v Evropě. Po druhé světové válce se mnoho lidí snažilo uniknout ze zničených měst a vyhledávali ubytování na venkově. Tamní farmáři se tento fakt rozhodli postupně využít k podnikání a začali možnosti svého ubytování nabízet turistům vyhledávajících rekreaci.

V současné době je podle stejného autora v mnoha případech pravidlem, že rakouští farmáři vykazují v daném roce polovinu svého příjmu pocházejícího ze služeb souvisejících s agroturismem.

V Norsku není příliš jasný rozdíl mezi venkovským turismem a agroturismem. Agroturismus se v Norsku nazývá „bygdeturisme“. Tento termín lze však přeložit spíše jako „venkovský turismus.“ Trendy v 90. letech 20. století směřovaly k individuálnímu cestování s rostoucí poptávkou po prázdninových aktivitách a zkušenostech souvisejících s venkovským životním stylem. Snížila se rovněž poptávka po službách stravování – turisté se chtěli zpravidla stravovat sami (Nilsson, 2002).

V další severské zemi, ve Švédsku, se začal agroturismus vyvíjet v 70. letech 20. století. Projekt „Pobyť na farmě“ realizovaný ve Švédsku v roce 1989 umožnil těmto aktivitám ustanovit organizovanější charakter. Lidé měli možnost seznámit se s podmínkami v zemědělství, s procesem výroby jídla, s kulturou farmářů. Nilsson (l. c.) uvádí, že v roce 1996 poskytovalo 20% ze všech švédských farem aktivity spojené s agroturismem. Hlavní součástí agroturismu je opět nabídka ubytování a vlastního stravování. Návštěvníci většinou nebydlí přímo na farmě, ale v oddělených domech vystavených pro tyto účely.

Země střední a východní Evropy byly do 90. let minulého století v souvislosti s agroturistikou téměř nepoznamenané. V rámci politických změn na počátku 90. let 20. století se země střední a východní Evropy pro mnoho turistů ze západní Evropy staly novou a zajímavou turistickou destinací. Většina návštěvníků přijížděla ze zemí

západní Evropy, stoupl také počet příjezdu ze zámoří. Rostoucí zájem turistů a investorů v těchto zemích značně přispěl k rozvoji turistického odvětví a s tím i souvisejících jednotlivých forem cestovního ruchu. (Kiss, 2004)

Již bylo zmíněno, že turismus v zemích střední Evropy byl za minulého režimu poměrně významně omezen. Obyvatelé v těchto zemích mohli cestovat pouze uvnitř bývalého východního bloku a i v jeho rámci existovala různá omezení. Výsledkem bylo omezení turismu na domácí turismus využívající domácích zdrojů (Kiss, l. c.).

Tento fakt je podle Kisse (l. c.) důvodem pozdějšího nástupu venkovského turismu podle západního vzoru. V době, kdy obyvatelé západoevropských zemí toužili po klidu a romantice venkova, lidé z osvobozené střední Evropy objevovali kouzlo volného cestování do zahraničí – v podobě masové turistiky.

Hájek (2002) poznamenává, že v České republice konzum ještě nedosáhl stadia tzv. zeleného konzumu, který by byl uspokojen venkovským turismem.

Tuto skutečnost lze pozorovat i v ostatních středoevropských zemích. V současnosti se venkovský turismus rozvíjí, ale zdaleka ještě nedosahuje takového významu jako v západoevropských zemích (Bojnec, 2004).

Ve středoevropských zemích, podle autora, neexistuje jasný rozdíl mezi venkovským turismem, agroturismem a farmářským turismem. Asociace s těmito pojmy spojené, se v každé zemi liší. Všechny jsou však považovány za alternativní a relativně levné formy cestovního ruchu. Za venkovský turismus se považuje ubytování na venkově a malých městech, ubytování typu B&B, ubytování v chatkách, apartmánech, malých hotelech či dokonce na hradech či zámcích.

Bojnec (2004) dále uvádí, že ve středoevropských zemích je venkovský turismus pojímán široce, ne pouze ve spojení se zemědělstvím. Bývá spojován s přírodou a přírodními atraktivitami (hory, jezera, řeky, léčivé minerální prameny), s kulturními a historickými památkami, dědictvím a řemesly, se zemědělskými

produkty (např. víno), se sportovními aktivitami na venkově, naučnými a vinařskými stezkami apod. Vymezení venkovského turismu ukazuje následující tabulka.

Tab. č. 1 - Vymezení venkovského a farmářského turismu a agroturismu.

Charakteristiky	Venkovský turismus	Agroturismus	Farmářský turismus
Rysy území	Venkovské prostředí s přírodními a kulturními atrakcemi (např. jezera, přírodní parky, chráněné oblasti)	Zemědělské prostředí	Farma a okolí
Poskytovatel služeb	Venkovská komunita, různé ziskové a neziskové organizace	Farmáři a jejich organizace	Majitelé farem a jejich asociace
Hlavní produkt	Venkovské prostředí s přírodními a kulturními atrakcemi, sportem, rekreačními aktivitami, prázdniny na venkově	Produkty z farmy, venkovský způsob života, prázdniny na venkově, řemesla/trhy	Život na farmě
Dodatečný produkt	Prázdninová vesnice, venkovské hotely, soukromé domy, kempy, stravovací zařízení, obchody, turistické informace, místa zájmu	Ubytování na farmě, stravovací zařízení, obchody, rekreační zboží	Ubytování na farmě, rekreační aktivity, produkty z farmy

Zdroj: Bojnec (2004)

Formy venkovského turismu

Jednotlivé formy venkovského turismu přibližují autoři publikace *Cestovní ruchu - výkladový slovník* (Pásková et Zelenka, 2002), který byl vydán Ministerstvem pro místní rozvoj.

Agroturismus

Jedná se o turistické nebo rekreační pobyty na venkově na rodinných farmách, jejichž hlavní náplní je poznávání alternativního způsobu života v blízkém kontaktu s přírodou, přímá spoluúčast na zemědělských činnostech a aktivní odpočinek (Pásková et Zelenka, l. c.). Těmito aktivitami se rozumí například pěší turistika, cykloturistika, jízda na koni, poznávání techniky výroby potravin, apod. Agroturismus se vyznačuje využíváním již existujících zdrojů a místních surovin a blízkým kontaktem návštěvníků s rezidenty. Nemusí se uskutečňovat pouze na farmách, ale také na jiných zařízeních zemědělské výroby. Cílem návštěvníku je poznat místní životní styl. Pro provozovatele agroturismu je neopomenutelný jeho ekonomický aspekt.

Ekoturismus

Ekoturismus je takový druh cestovního ruchu, který je zaměřen zejména na poznávání přírody. Charakteristické přívlastky pro ekoturismus jsou udržitelný, zodpovědný, přírodně orientovaný. Jeho účastníci navštěvují národní parky, přírodní rezervace, kulturní památky a různé přírodní atraktivity (Pásková et Zelenka, l. c.).

Ekoturismus na oficiální úrovni představen a uznán summitem Světové turistické organizace (UNEP¹), který se konal v roce 2002 v Quebecu. Summit přijal tzv. „Deklarace o ekoturismu,“ (WHO, World Ecotourism Summit – Québec 2002) dle níž zahrnuje tento typ turismu následující principy udržitelného turistického ruchu:

- Aktivně přispívá k ochraně přírodního a kulturního dědictví.
- Zahrnuje místní a domorodé komunity do plánování, rozvoje a provozu.
- Osvětluje návštěvníkovi význam přírodního a kulturního dědictví.
- Cílovou skupinou mohou být jak nezávislí cestovatelé, tak organizované zájezdy malých skupin.

¹ UNEP = United Nations Environment Program. Posláním programu je stimulovat a koordinovat akce na ochranu životního prostředí především na mezinárodní úrovni a poskytovat podklady pro rozhodování příznivé životnímu prostředí (UNEP, 2011).

Ekoagroturismus

Ekoagroturismus je specifickou formou agroturistiky, která zahrnuje pobyt turistů na rodinných farmách zabývajících se alternativním zemědělstvím. Jedná se o faktické splynutí

ekoturismu a agroturismu. Návštěvníci mají možnost pracovat na certifikované ekologické farmě – vypomáhat se zemědělskými činnostmi a konzumovat alternativně vypěstované produkty. Doprovodnými aktivitami jsou opět jízda na koni, pěší turistika, pozorování zvířat a péče o ně. Hlavními důvody, proč turisté vyhledávají tento typ dovolené, je relaxace v klidném prostředí a blízký kontakt s přírodou (Pásková et Zelenka, 2002).

Dobrodružný cestovní ruch

Dobrodružný cestovní ruch je opět orientován na přírodu. Příroda však v tomto případě není hlavním cílem turistů, slouží spíše jako nástroj k provozování adrenalinových sportovních aktivit. Aktivity dobrodružného cestovního ruchu jsou náročnějšího charakteru – patří mezi ne horolezectví, vysokohorská turistika, survival, safari, zájezdy pobytu s prvky extrémních a adrenalinových sportů, jako jsou skoky volným pádem ze skal s padáky, bungee-jumping, rafting a sjíždění divokých rek, extrémní lyžování, paragliding a snowboarding na extrémních svazích aj. (Pásková et Zelenka, l. c.)

Chataření a chalupaření

Chalupařením je míněno využívání vlastních chalup a jejich okolí k rekreaci. Oproti chataření má vzhledem k původnímu umístění chalup v prostředí výrazně nižší dopad na krajinu. Chalupa byla původně objektem k bydlení. Naopak chataření je provozováno v objektech, které byly vystaveny k účelům rekreace. V České republice tvoří významnou součást domácího cestovního ruchu (Pásková et Zelenka, 2002)

Kulturní cestovní ruch

Vysoká škola ekonomická ve svých skriptech uvádí, že se jedná o takovou formu cestovního ruchu, který je zaměřený především na poznávání historie, kultury, tradic a zvyku vlastního i jiných národu. Plní významnou výchovně vzdělávací funkci a přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu obyvatelstva. Zahrnuje především návštěvy kulturně historických památek, kulturních zařízení, kulturních akcí, ale i návštěvu tzv. kulturní krajiny (Tichá, 2006).

Význam agroturistiky

Řešení, jak zužít bohatství venkova, nabízí venkovský cestovní ruch se všemi svými formami jako je například agroturistika. Pro svou realizaci nachází tato forma cestovního ruchu široké venkovské prostředí představující v evropském poměru zhruba 60 – 70 % obydleného území (Janotka, 2000).

Nunvářová (2007) ve své publikaci „Rozvoj venkova“, kde se zabývá především ekonomickými aspekty rozvoje venkova, uvádí, že agroturistika nepřináší prospěch pouze podnikateli, který tuto činnost provozuje, ale má blahodárné účinky i pro obce, regiony a stát. Zkušenosti řady zemí (Irsko, Rakousko, Francie, Itálie, Španělsko, Portugalsko, Řecko apod.) svědčí o tom, že právě turistika dokáže tzv. nabudit ostatní odvětví národního hospodářství, resp. vyvolat ekonomické oživení celých regionů. V řadě evropských zemí zabránil rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky odchodu vesnického obyvatelstva a depopulaci venkova, jež hrozila v důsledku poklesu a omezování produkce zemědělských výrobků.

Autorka potvrzuje již výše uvedené. Pro zemědělské podnikatelské subjekty je agroturistika doplňkovým zdrojem příjmů, což jim přináší existenční jistotu. Mohou výhodně zpeněžit jak své vlastní výrobky, tak i ubytovací kapacity a prostředí farmy. Tím si vytváří podmínky pro to, aby mohly hospodařit i na méně výnosných či dokonce ohrožených zemědělských farmách a podnicích. Provozování agroturistiky, zejména poskytování ubytovacích a stravovacích služeb, vyžaduje určitý stupeň vybavenosti zemědělské usedlosti, a tak se zvyšuje i celkový standard zemědělských domácností.

V České republice se agroturistika pomalu dostává do podvědomí lidí. Podle pramenů tráví dovolenou na českých statcích ročně řádově 30 000 turistů, z toho asi 10 000 z ciziny. Ze zahraničních turistů převažují Němci, Poláci a Nizozemci. V některých regionech České republiky agroturistika vzrůstá, jinde je zcela na ústupu. (I-cestování.cz, 2011)

3 Metodika

Pro zpracování diplomové byla využita data a informace získaná z odborných publikací a literatury tematicky související s agroturistikou, venkovským turismem a cestovním ruchem, ale také z internetových stránek jednotlivých subjektů realizujících aktivity související s agroturistikou (jednotlivé farmy, jezdecké kluby a stáje, zemědělské podniky nebo ranče) či nabízející ubytování a stravování (v případě penzionů a ubytovacích zařízení). V případě posouzení možnosti podpory a rozvoje agroturistiky v Krušných horách vycházel autor z dostupných zdrojů v podobě realizačních dokumentů (Prováděcí dokumenty, Příručka pro příjemce a další) či z databáze realizovaných projektů existující při jednotlivých podpůrných programech a fondech poskytující možnosti podpory.

Autor dále využil veřejně dostupné on-line databáze. Pro účely zpracování a rozeslání dotazníků v rámci šetření mezi představiteli obcí v regionu Krušných hor se jednalo o databázi „ePUSA – elektronický portál územních samospráv,²“ V případě vyhledávání a vyhodnocování dostupné nabídky agroturistických služeb se pak jednalo o webové portály sdružení zastřešující subjekty vyvíjející aktivity související s agroturistikou či ekologickým zemědělstvím, tedy o portál „Na farmu, Prázdniny na venkově a Ubytování na farmě.“

Součástí diplomové práce byla realizace a vyhodnocení dotazníkového šetření. To probíhalo selektivně u tří zájmových skupin. Dotazníky byly distribuovány a šířeny elektronickou cestou, s využitím internetu a oslovení respondentů prostřednictvím e-mailů. Pro zpracování dotazníků využil autor služeb systému “Google spreadsheets.”³ Tento systém, pracující na principu tzv. cloud computingu, umožňuje vytvořit online tabulku kompatibilní s MS Excel a tuto propojit s elektronickým dotazníkem, který se respondentovi zobrazuje jako klasická webová anketa. Odpovědi jsou systémem automaticky zanášeny do připravené tabulky, odkud je možné je dále exportovat a podrobněji analyzovat.

2 Elektronický portál územních samospráv sPUSA: <http://www.epusa.cz/>; provozuje Ministerstvo vnitra ČR.

3 Google spreadsheet - <https://spreadsheets.google.com/>; Tuto službu lze charakterizovat jako poskytování služeb či programů uložených na serverech na Internetu s tím, že uživatelé k nim mohou přistupovat například pomocí webového prohlížeče nebo klienta dané aplikace a používat prakticky odkudkoliv.

Dotazník pro širokou veřejnost

Cílem dotazníku určeného pro širokou (neodbornou) veřejnost byl záměr zjistit úroveň informovanosti této cílové skupiny o agroturistice jako o alternativní možnosti trávení volného času a o spokojenosti a dostupnosti nabídky služeb (tj. zda byl respondent se službou spokojen, zda splnila jeho očekávání).

Dotazník také mapoval, v jakých oblastech by respondenti hledali možnosti využití nabídek agroturistických služeb. K výběru byla územní lokalizace na region Krušných hor, případně v jakém ročním období by služby v této oblasti dotazovaní vyhledávali.

Respondenti dotazníkového šetření určeného pro širokou veřejnost byli vybráni z řad členů Asociace neziskových organizací Ústeckého kraje, studentů SOŠ Schola Humanitas Litvínov, Gymnázia Litvínov, i z řad aktivních vedoucích a rodičů dětí v organizaci Junák – v Ústeckém kraji.

Tito jmenovaní byli osloveni na základě záměru získat informace potenciální cílové skupiny aktivních osob v neziskovém sektoru, studentů středních škol a rodičů dětí v regionu Krušných hor. Celkově bylo osloveno více jak 300 možných respondentů. Dodatečně byli zařazeni i náhodní respondenti. Návratnost byla poměrně vysoká. V tomto dotazníkovém šetření, určeném pro širokou veřejnost, bylo ke zpracování přijato celkem 166 odeslaných dotazníků.

Dotazník pro představitele obcí

Dotazník určený představitelům obcí je zacílen na dosavadní zkušenosti respondentů – představitelů obcí, s problematikou agroturistiky. Cílem dotazníku bylo zjistit, zda v dané obci mají zkušenosti s agroturistikou, zda respondenti vidí potenciál pro rozvoj agroturistiky či zda jsou v daném regionu v současné době nabízeny služby související s agroturistikou. Snahou dotazníku bylo také získat informace o případných překážkách a limitujících faktorech souvisejících s možností dalšího rozvoje agroturistiky v dané obci, resp. regionu.

Respondenti tohoto dotazníkového šetření, určeného představitelům obcí v regionu Krušných hor, byli osloveni prostřednictvím databáze oficiálních kontaktů v systému „ePUSA a prostřednictvím Svazku obcí regionu Krušných hor.

Autor dotazníkového šetření odeslal celkem na oficiální elektronické kontakty měst a obcí ležících v Krušných horách 48 e-mailů s žádostí o vyplnění elektronického dotazníku. Návratnost v tomto dotazníkovém šetření byla relativně malá, ke zpracování bylo přijato celkem 19 odpovědí, což je z celkového množství rozeslaných dotazníků 40%.

Dotazník a rozhovor s poskytovateli služeb

Poskytovatelé služeb jsou jistě významnou a nepostradatelnou cílovou skupinou v agroturistice. Proto byl pro tuto cílovou skupinu vytvořen samostatný dotazník zjišťující stav současné nabídky služeb souvisejících s agroturistikou v jejich zařízení. Dotazník mapoval zájem o tyto služby, resp. případné faktory a příčiny způsobující nezájem a možnosti ovlivnění a eliminaci překážek tento fakt způsobujících. Dotazník byl doplněn také řízeným pohovorem se dvěma poskytovateli agroturistických služeb s cílem získat hlubší povědomí o současných podmínkách a stavu agroturistiky a jejího možného rozvoje v regionu působení poskytovatele.

Účastníci třetího, posledního, dotazníkového průzkumu byli vybráni jako vzorek provozovatelů služeb v oblasti zadáním klíčových slov „rekreační jízda na koni, jezdecká turistika, agroturistika, chov ovcí a koz, zemědělská farma“ do internetového prohlížeče. Další potenciální respondenti byli osloveni prostřednictvím databáze Okresní hospodářské komory v Mostě. Výsledný seznam oslovených čítal cca 55 oslovených subjektů, poskytovatelů služeb, ke zpracování bylo přijato 13 odeslaných dotazníků.

4 Sledované území

4.1 Ústecký kraj

Ústecký kraj se rozkládá na severozápadě České republiky při hranicích se Spolkovou republikou Německo. V rámci Česka sousedí s kraji Libereckým na východě, Středočeským na jihu a jihovýchodě a Karlovarským na jihozápadě. V krátkém úseku sousedí Ústecký kraj s krajem Plzeňským na jihozápadě. Pro Ústecký kraj je pak zvláště příznačná dlouhá hranice s německou spolkovou zemí Sasko, tvořená strmým hřebenem Krušných hor. Se svou rozlohou 5 335 km² patří Ústecký kraj k průměru v rámci České republiky (ČSÚ, 2011).

Krušné hory jsou našim sledovaným územím. Územně můžeme Krušné hory rozčlenit na tři oblasti - západní Krušnohoří, jež tvoří přibližně Sokolovsko a Karlovarsko, oblast středního Krušnohoří, rozprostírající se nad Chomutovskem a Mosteckem a na východní Krušnohoří, zahrnující oblast Teplicka a Ústecka.

Obr. č. 1 - Geografická mapa Ústeckého kraje

Zdroj: ČSÚ Ústí nad Labem – Mapy a grafy kraje

4.2 Krušné hory

Krušné hory nebývaly v minulosti hodnoceny v očích veřejnosti jako region vhodný jejího zájmu. V minulosti získávaly ne příliš pozitivní přívlastky související s dopady průmyslové činnosti v Podkrušnohorské pánvi či s vyprázdněním regionu a nízké infrastruktury po odsunu sudetských Němců po druhé světové válce. Tím, že odešli původní obyvatelé, kteří měli k místu opravdový vztah, odešla i odpovědnost za toto pohraniční území. Zanikla kultura, architektura, zemědělské využívání multikulturalita a bohatství plynoucí z obchodně zdatných měst pod horami (Mikšíček, 2005).

Dnes představují Krušné hory zajímavý region a atraktivní destinaci, ve které se nachází obrozená příroda, čisté a klidné prostředí a dostatek atraktivních míst využitelných v cestovním ruchu.

Krušné hory o celkové délce 130 km patří k našim nejdelším pohořím, jehož plochý a úzký hřbet tvoří přirozenou hranici se sousedním Německem. Zatímco na sousední německou stranu pozvolně klesá, na straně české spadá 500 - 700 m vysokým příkrým svahem do příkopové propadliny, kterou tvoří především podkrušnohorské pánve. Výškově je pohoří modelováno kolem 800 - 1000 m. n. m. a nejvyšší dominantu je Klínovec 1244 m. n. m. (David et Soukup, 2002).

Region má s výjimkou podhůří, kde se nacházejí pánevních oblasti, hornatý charakter. Tradičně zhoršený stav životního prostředí Krušných hor se v posledních letech zlepšil, což vede k růstu podílu lesů na celkové rozloze hor a tím i ke zvýšení potenciálu pro agroturistiku.

Krušné hory a jejich podhůří mají četná maloplošná chráněná území, která jsou lákavá i pro účastníky agroturistiky, zejména horská jezírka a rašeliniště (Kamencové jezero, Novodonské rašeliniště). Mezi „umělými“ přírodními atraktivitami regionu dominuje dvojice zoologických zahrad (Chomutov a Ústí nad Labem) a rovněž botanická zahrada v Teplicích.

V několika lokalitách Krušných hor (v pánevních částech regionu) je v menší míře provozováno pro agroturistiku velmi významné vinařství – platí to pro oblast v okolí Mostu. Obecně je však pánevní oblast silně urbanizovaným územím a potenciál pro rozvoj agroturistiky je zde velmi omezený.

Na území Krušných hor a v podhůří se nachází několik městských památkových zón (nejznámější je městská památková rezervace Kadaň), dále pak

církevní památky s klášteřem v Oseku, poutní místo a klášter v Kadani a zámek Duchcov či Jezeří u Horního Jiřetína. Nejvýznamnějším hradem je Střekov v Ústí nad Labem. Opomenout nelze ani četné rozhledny dominující významných vrchům či zříceniny původních hradů lemující svahy Krušných hor.

Pro Krušné hory a zvláště pro jejich západní část je typický výskyt velkého počtu značených cest pro pěší turistiku. Členitý reliéf Krušných hor je na některých místech využíván pro sjezdové lyžování (Bouřňák, Telnice, Klíny, Český Jiřetín), prakticky celý hlavní horský hřeben s nejbližším okolím pak také pro lyžování běžecké (významná je Krušnohorská magistrála), které se může dobře vázat i na agroturistiku (v zimním období).

Přes Krušné hory prochází také dálková cyklotrasa, která vede po hlavním hřebenu. Na ni navazuje Labská cyklotrasa a některé místní cyklistické trasy.

Celkově lze potenciál Krušných hor z pohledu sportovního vyžití vzhledem k náročnému terénu hodnotit jen jako mírně nadprůměrný a využitelný hlavně pro sportovněji založené účastníky cestovního ruchu.

Potenciál Krušných hor z pohledu cestovního ruchu, resp. agroturistiky posiluje také to, že jsou z obou stran (v Česku i Německu) obklopené hustě zalidněným urbanizovaným územím, odkud do Krušných hor přijíždějí návštěvníci. Protože se převážně jedná o obyvatele měst, mají Krušné hory z tohoto hlediska relativně dobrý potenciál pro agroturistiku. Problémem však může být vysoká nezaměstnanost, která se týká transformujících se průmyslových oblastí na obou stranách hranice, snižující kupní sílu obyvatel v Podkrušnohoří i v Sasku.

Bohužel v důsledku nešetrných zásahů člověka do zdejší přírody a krajiny v minulosti jsou Krušné hory jediným velkým horským celkem v České republice, který není pod žádnou formou v systému ochrany přírody a krajiny. Drobná chráněná území zde zahrnují pouze malé celky a specifické ekosystémy. V poslední době zde byla v této souvislosti vyhlášena alespoň celá řada přírodních parků, přírodních rezervací a přírodních památek představujících maloplošná chráněná území (David et Soukup, 2002).

4.3 Krušné hory jako turistická destinace

Podobně jako další pohoří v České republice, představují i Krušné hory mnohé zajímavé turistické cíle ruku v ruce s možnostmi, které jsou v dnešní době turisty vyhledávány. Jedná se o pestrou nabídku atraktivit spojenou s nabídkou doprovodných služeb. Krušné hory, jako pohraniční pohoří, představují tyto možnosti pro obě strany hranice.

Pro obyvatele bydlící v Krušných horách to přináší ekonomické možnosti, které mohou hrát důležitou roli v jejich podnikání, resp. v případě obcí v jejich rozvoji.

Přestože Krušné hory mají co nabídnout, v porovnání s dalšími horskými oblastmi v České republice nezaujímají, jako turistická destinace, přední místa.

Krušnými horami, jako turistickou destinací, se ve velkém měřítku zabývá turistický portál Ústeckého kraje nazvaný „Brána do Čech.“ Na tomto portálu je v přehledném členění (kultura, příroda, sport, ostatní) možné vyhledat zajímavé turistické destinace dle zájmů potenciálních turistů, zjistit informace o pořádaných kulturních či společenských akcích nebo například naplánovat výlet na kole či na lyžích pomocí jednoduchého plánovače.

4.4 Krušné hory jako místo pro agroturistiku

Již bylo zmíněno, že Krušné hory mají z pohledu turistiky co nabídnout. Existují však nabídky provozovatelů agroturistiky? Odpovědět nám mohou v dnešní době nejlépe online portály či webové stránky subjektů věnující se dané problematice či agroturistiku provozující.

Z pohledu agroturistiky zmíněný webový portál „Brána do Čech“ neodkazuje na žádné zařízení poskytující tyto služby. Ani další ze známých webových portálů www.nafarmu.cz, vycházející z databáze sdružení ECEAT, nabízející agroturistické nabídky po celé Evropě nepřináší příliš možností pro agroturistické cíle Krušných hor v Ústeckém kraji (portál nabízí 6 odkazů na farmy v celých Krušných horách, tj. včetně karlovarské části Krušných hor).

Svaz venkovské turistiky provozuje webový portál „Prázdniny na venkově“ (www.prazdninynavenkove.cz). Na tomto webovém portálu je k nalezení několik odkazů na poskytovatele ubytovacích služeb souvisejících také s možností

agroturistických aktivit v Severních Čechách, jedná se však o zařízení lokalizované do Krkonoš a okolí Liberce. Zařízení v Ústeckém kraji, resp. v Krušných horách nejsou na tomto portálu zaregistrována.

Podobnou snahu má „Asociace soukromých zemědělců“ provozující webový portál „Ubytování na farmě“ (www.ubytovani-na-farme.cz). V případě nabídky v Krušných horách se portál zmiňuje celkem o 7 farmách. Ani jedna z uvedených farem registrovaných na tomto portálu však neleží v Ústeckém kraji, v regionu Krušných hor.

Většina fungujících zemědělských farem a subjektů nabízejících agroturistické služby nabízí svůj potenciál na svých samostatných webových stránkách, popř. prostřednictvím tištěných materiálů v informačních centrech nebo spoléhají na přirozenou propagaci svých aktivit prostřednictvím předávání dobrých zkušeností spokojených zákazníků.

5 Výsledky

5.1 Agroturistická nabídka v Krušných horách

Jako základní představu o realizaci agroturistických aktivit a služeb vybral autor několik, konkrétně 16, fungujících zařízení působících na území regionu Krušných hor v Ústeckém kraji, které je možné považovat jako příklad dobré praxe. U každého ze zařízení byla selektována nabídka související s možnými agroturistickými aktivitami, jejich výčet a specifikace. U každého zařízení pak byla doplněna mapka umístění.

Ranč u Matěje

Pension Ranč u Matěje se nachází zhruba 8 kilometrů severozápadně od Chomutova, na úpatí Krušných hor. V nabídce penzionu je zahrnuto ubytování, stravování, široké spektrum sportovních aktivit (zimních i letních alternativ) a možnost vyjížděky na koních spolu s ustájením vlastních koní.

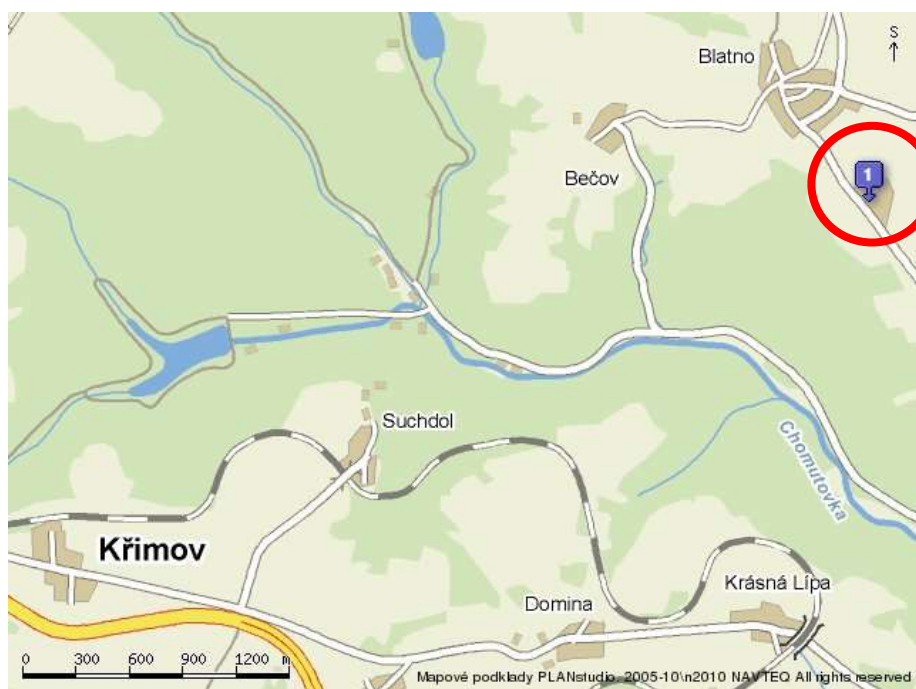
Pension Ranč u Matěje není klasickým zařízením – farmou, kde by byly provozovány zemědělské práce a činnosti. Tuto skutečnost v malé míře nahrazuje možnost ustájení vlastních koní a s tím spojených aktivit, včetně vyjížděky do okolí.

Tab. č. 2 - Agroturistická nabídka - Ranč u Matěje

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Ano / Ano	Chov koní, ustájení koní, vyjížděky

Zdroj: autor

Obr. č. 2 - Poloha Ranče u Matěje

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°30'18.376"N, 13°21'55.248"E)

Ranč Saint Anthony

Ranč Saint Anthony leží poblíž Mstišova u Teplic. Ve stálé nabídce tohoto zařízení figuruje možnost ustájení vlastních koní nebo pastevní odchov s celodenní péčí, krmením a tréninkem ve výběžích ležících na pozemcích ranče. Výše uvedené aktivity mohou být také součástí agroturistických pobytů na ranči.

Ranč dále nabízí canisterapii, možnost realizace školních i rodinných výletů, pobyt v přírodě.

Tab. č. 3 - Agroturistická nabídka - Ranč Saint Anthony

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Teplicko	Ano / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjížďky, trénink a výcvik koní, canisterapie

Zdroj: autor

Obr. č. 3 - Poloha ranče Saint Anthony

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°40'3.458"N, 13°46'59.962"E)

Ekologická kozí farma Zásada u Kadaně

Ekologická kozí farma se nachází poblíž vesničky Zásada u Kadaně. Farma nabízí certifikované výrobky z kozího mléka, tzv. BIO produkty, které jsou vyráběny ve vlastním provozu přímo na farmě. Cílem farmy je produkce výrobků a chov koz způsobem, který splňuje veškeré nároky na lidské zdraví, trvale udržitelný rozvoj a přínos pro blízké okolí farmy.

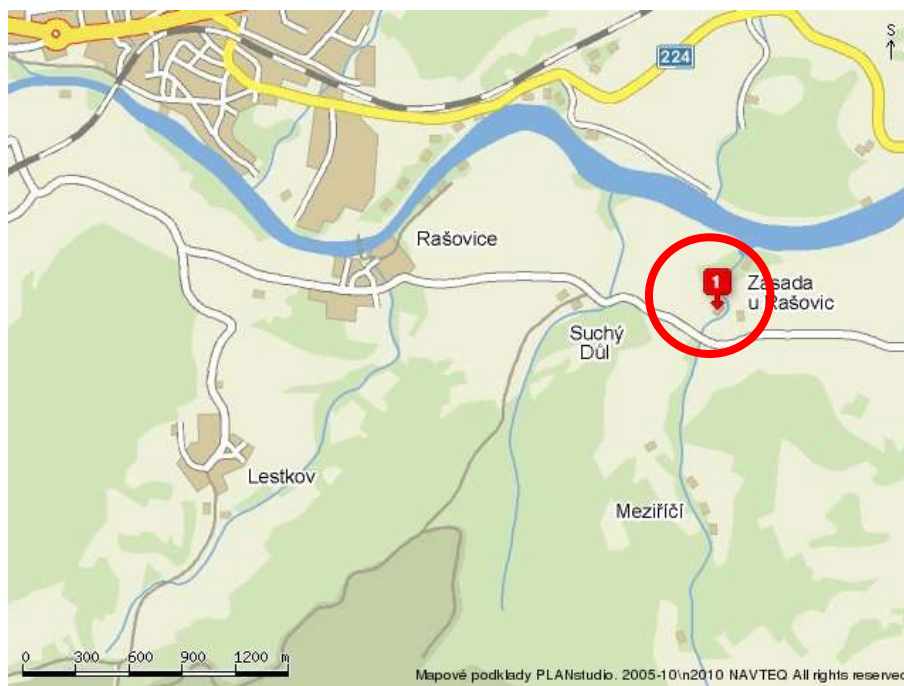
Ekologická kozí farma v Zásadě u Kadaně dále nabízí potenciálním návštěvníkům či zájemcům aktivity související s pobytem na farmě, poznáním života na farmě, možnost vyzkoušet si práce související s chovem koz. Farma umožňuje také realizaci exkurzí pro školní kolektivy či menší skupiny. Samozřejmostí je prodej produktů z kozího mléka a dalších výrobků.

Tab. č. 4 - Agroturistická nabídka - Ekologická kozí farma Zásada u Kadaně

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Ano / Ne	Chov koz, výroba sýrů a dalších produktů z kozího mléka, prodej bio produktů

Zdroj: autor

Obr. č. 4 - Poloha Ekologické kozí farmy Zásada u Kadaně

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°37'18.81"N, 13°23'18.71"E)

Jezdecká stáj Kalek

Jezdecká stáj Kalek se nachází v Krušných horách nad Chomutovem, zhruba jeden kilometr od státní hranice s Německem. Zařízení poskytuje služby související s chovem koní a jezdeckým, ustájením koní a jejich výcvikem. V nabídce nechybí možnost řízených výcviků koní na farmě, vyjížděky do okolí, zapůjčení jezdeckých a bezpečnostních pomůcek. Po domluvě je možné na farmě realizovat pobyty související s agroturistikou, tzn. pomoc při standardních činnostech na farmě spojených s výše uvedenými aktivitami.

Tab. č. 5 - Agroturistická nabídka - Jezdecká stáj Kalek

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Po dohodě / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjížděky, výcvik koní

Zdroj: autor

Obr. č. 5 - Poloha Jezdecké stáje Kalek

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°34'47.354"N, 13°19'21.721"E)

Centrum aktivního odpočinku Mikulovice u Kadaně

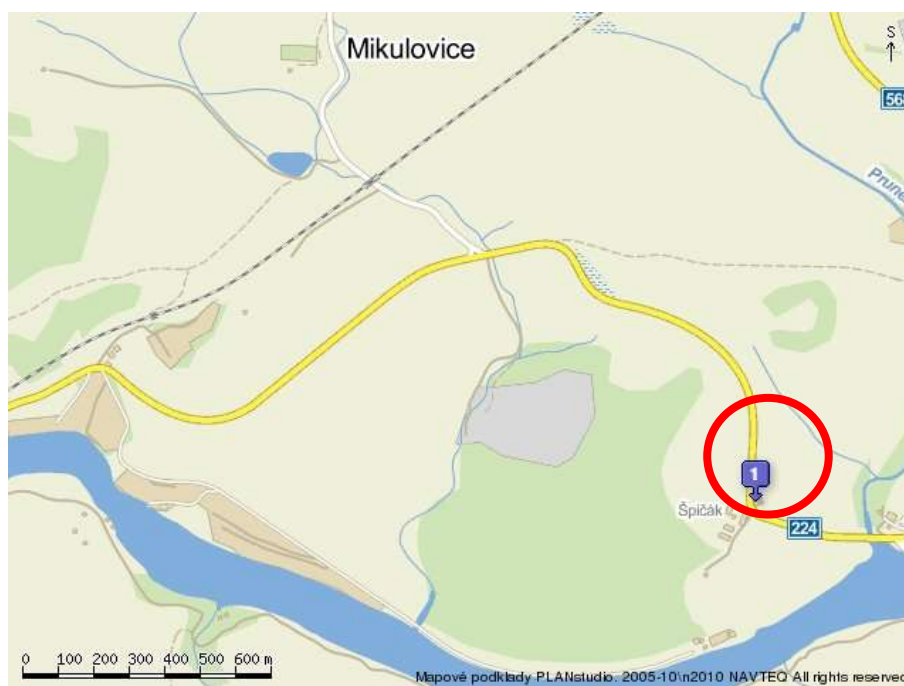
Hlavním cílem činnosti sdružení je organizování volnočasových aktivit dětí a mládeže. Cílovou skupinou, pro kterou je určena činnost sdružení, jsou děti a mládež. Sdružení je otevřené všem dalším zájemcům z řad veřejnosti. Centrum aktivního odpočinku nabízí pro toho, kdo má zájem odpočinout si tzv. „aktivně“ program podle individuálního zájmu. Jedná se o možnost uspořádání krátkodobých i dlouhodobých pobytů s ukázkou a praktickou činností související s každodenní prací na statku, možnost svezení se na koních. V nabídce je také možnost vyzkoušet si rukodělné aktivity související s dnes již zapomenutými řemesly, jako je košíkářství, tkaní na ručním stavu, práce na kolovrátku, výroba suchých dekorativních předmětů atd. Poblíž centra se nachází také možnost sportovního vyžití, v zimních měsících je možné využít v dojezdové vzdálenosti také zimní středisko na Klínovci.

Tab. č. 6 - Agroturistická nabídka - Centrum aktivního odpočinku Mikulovice u Kadaně

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Ano / Ne	Chov domácích zvířat, řemesla, aktivní odpočinek

Zdroj: autor

Obr. č. 6 - Poloha Centra aktivního odpočinku Mikulovice u Kadaně

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°22'54.936"N, 13°14'37.156"E)

Farma Klíny

Farma se nachází v horské obci Klíny nad Litvínovem v Krušných horách. V nabídce farmy nechybí aktivity související s chovem domácích zvířat a koňmi. Farma nabízí chov a ustájení koní, vyjížďky do okolí, výcvik koní.

Při farmě působí také ekologické centrum nabízející výukové a vzdělávací programy související s životem na statku a zapomenutými řemesly a lidovými tradicemi. Novinkou je snaha majitelů o realizaci krušnohorských koňských stezek.

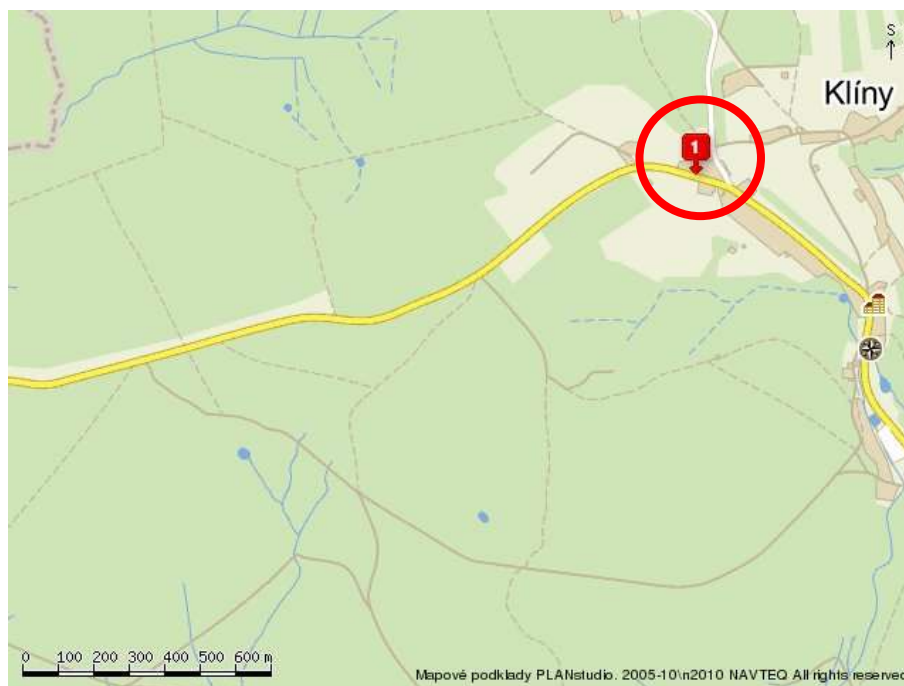
Samozřejmostí je možnost ubytování menších skupin (rodin) v prostředí farmy. Od roku 2009 je farma zařazena v režimu ekologického zemědělství.

Tab. č. 7 - Agroturistická nabídka - Farma Klíny

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Ano / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjížďky, výcvik koní, chov domácích zvířat, řemesla, ekologické zemědělství

Zdroj: autor

Obr. č. 7 - Poloha farmy Klíny

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°38'18"N, 13°32'59.999"E)

Jezdecký klub Krupka

Jezdecký klub v Krupce zahrnuje aktivity související s chovem a výcvikem koní. Nabídka vyjížděk po okolí, výcviku koní v rámci činností jezdeckého klubu v Krupce je určena dětem i dospělým, začátečníkům i pokročilým.

Jezdecký klub se zabývá také hipoterapií a rehabilitačním ježděním. Možné je ustájení vlastních koní. Jezdecký klub nevlastí zařízení vhodné pro ubytování, to je však možné v zařízeních tohoto charakteru v blízkém okolí.

Tab. č. 8 - Agroturistická nabídka - Jezdecký klub Krupka

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Teplisko	Ne / Ne	Chov koní, vyjíždky, výcvik koní, hipoterapie, rehabilitační ježdění

Zdroj: autor

Obr. č. 8 - Poloha sídla a stáji jezdeckého klubu Krupka

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°40'28.94"N, 13°51'57.947"E)

Koňská farma Fojtovice

Firma TEP-AGRO, s.r.o. vznikla v roce 1998 a provozuje koňskou farmu v Krušných horách ve Fojtovicích na Ústecku. Vlastní areál bývalého státního statku ve Fojtovicích a hospodaří na rozsáhlých pozemcích náhorní plošiny Krušných hor. V rámci koňské farmy je samozřejmostí chov, výcvik a ustájení koní.

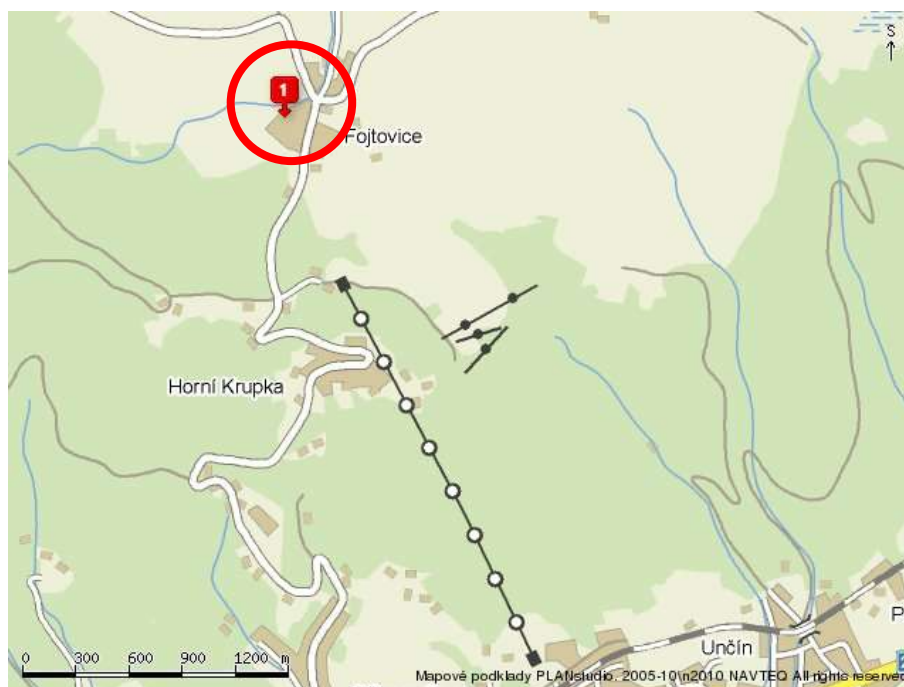
Vzhledem k tomu, že veškeré obhospodařované plochy jsou louky a pastviny, zabývá se firma také chovem masného skotu plemene hereford a údržbou krajiny. Od roku 2000 vlastní farma certifikát ekologického zemědělce. Farma přímo nenabízí ubytovací kapacity.

Tab. č. 9 - Agroturistická nabídka - Koňská farma Fojtovice

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Ne / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjížd'ky, zemědělské aktivity

Zdroj: autor

Obr. č. 9 - Poloha koňské farmy Fojtovice

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°42'54.881"N, 13°51'8.103"E)

Ranč Horní Ves

Ranč Horní Ves se nachází asi 3km severně od Litvínova v Krušných horách. Obklopují ho louky a lesy vhodné pro rekreační vyjížďky, začal se budovat v září roku 2002. Pro koně jsou zde postaveny mobilní kryté boxy a mají k dispozici spoustu rozlehlých výběhů. V současné době se dokončují práce na venkovní jízdárně a ohraničenou kruhovkou pro výcvik a trénink koní.

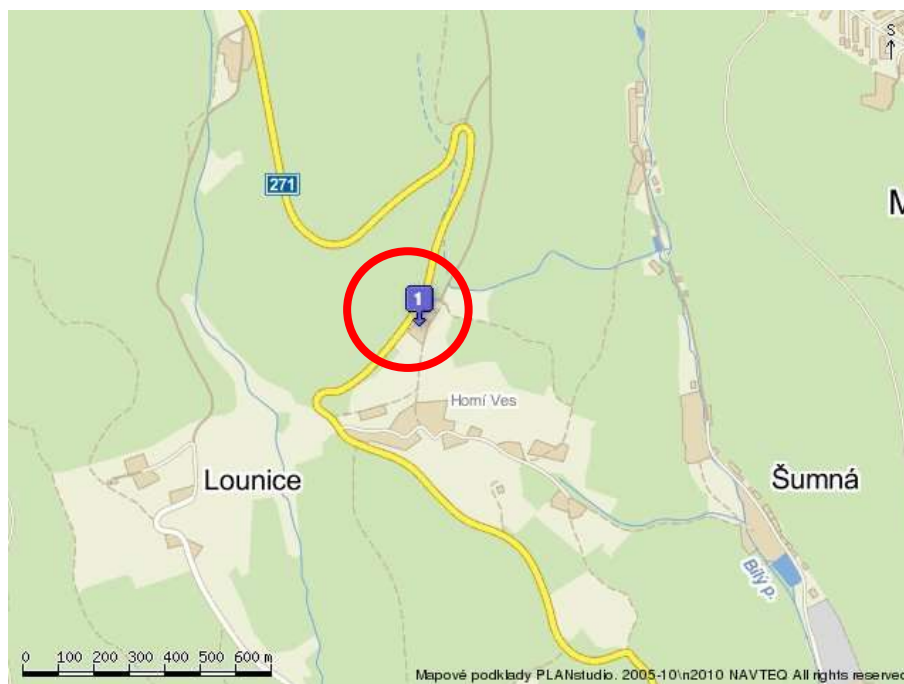
Ranč slouží především pro ustájení koní, výcvik koní a jezdců. Soustředí se na westernový styl jízdy a do budoucna plánují i trénink rodeových disciplín. V rámci činnosti ranče je možná domluva činností související s chovem, ustájením a tréninkem koní. Ranč neprovozuje ubytovací kapacity.

Tab. č. 10 - Agroturistická nabídka - Ranč Horní Ves

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Mostecko	Ne / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjížďky, výcvik koní, venkovní jízdárna

Zdroj: autor

Obr. č. 10 - Poloha ranče Horní ves

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°36'51.215"N, 13°34'38.744"E)

Selský dvůr Perštejn

Selský dvůr se nachází v severozápadních Čechách na úpatí Krušných hor na trase mezi Chomutovem a Karlovými Vary v obci Perštejn. Součástí ranče je několik zařízení zahrnující ubytovací kapacity, restauraci a hospodářský dvůr.

Hospodářský dvůr je postaven v tyrolském stylu. Nachází se v areálu Selského dvora v Perštejně, tvoří však jeho samostatnou část. V areálu jsou ustájeny koně a chována drobná hospodářská zvířata.

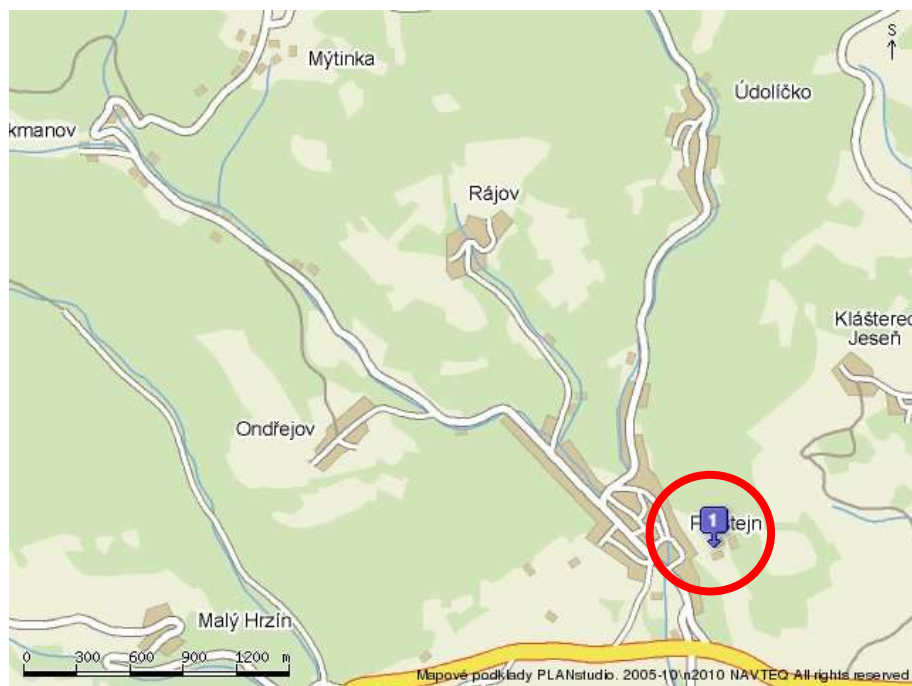
Zájemce o agroturistiku a pobyt na venkově může využívat sportovní a rekreační jízdu na koni, poznávat tradiční hospodářství, zapojit se do prací při ošetřování koní nebo ostatních hospodářských zvířat.

Tab. č. 11 - Agroturistická nabídka - Selský dvůr Perštejn

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Ano / Ano	Chov koní, ustájení koní, vyjížděky, výcvik koní, chov domácích zvířat

Zdroj: autor

Obr. č. 11 - Poloha Selského dvora Perštejn

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°22'49.077"N, 13°7'3.471"E)

Jezdecký klub Natural Slavošov

V nabídce jezdeckého klubu Natural Slavošov, ležícího několik kilometrů severozápadně od Ústí nad Labem na rozhraní CHKO Labské pískovce a pohoří Krušných hor, je chov koní, ustájení a možnost realizace vyjížděk po okolí, realizace odborných kurzů.

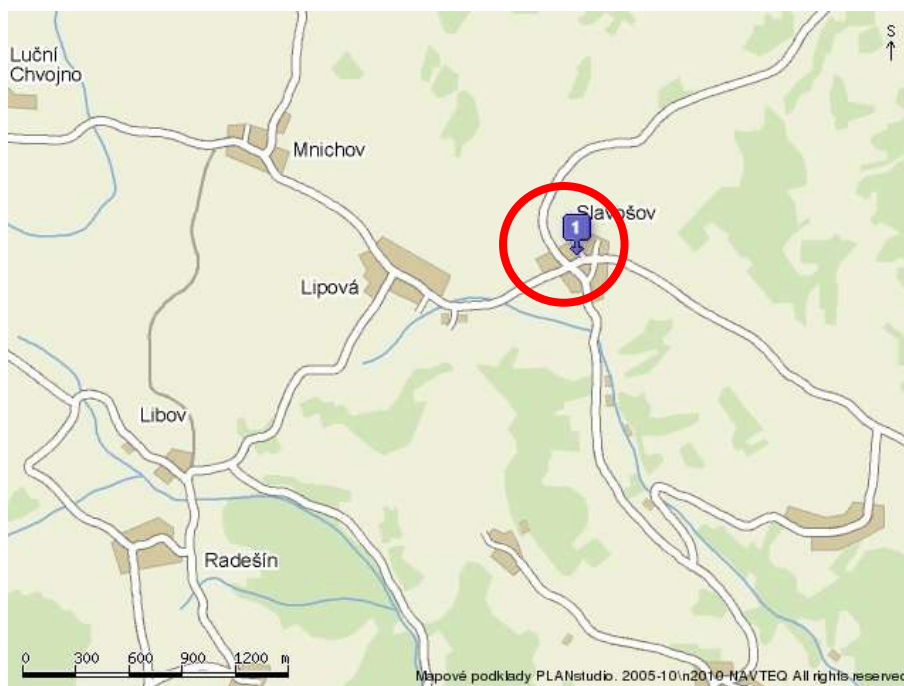
Dalšími aktivitami související s ekofarmou Natural agro souvisí chov ovcí, skotu a prodej bioproduktů. Farma připravuje v blízké době možnost ubytování.

Tab. č. 12 - Agroturistická nabídka - Jezdecký klub Natural Slavošov

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Ústecko	Ne / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjíždky, chov ovcí a skotu, prodej bio produktů

Zdroj: autor

Obr. č. 12 - Poloha stáji jezdeckého klubu Slavošov

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°43'1.612"N, 14°6'10.605"E)

Kozí a ovčí farma Kojetín u Kadaně

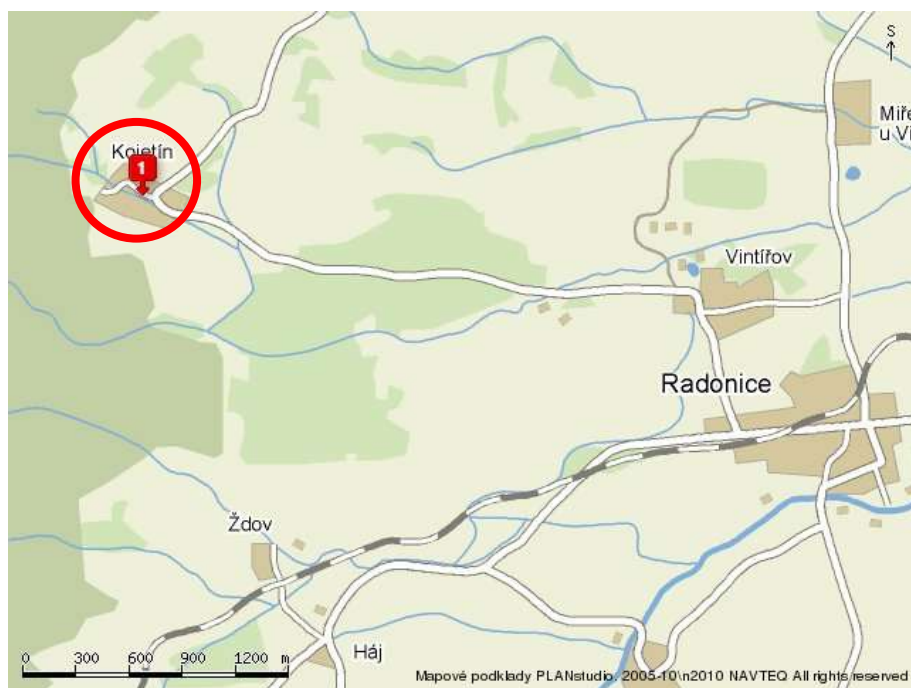
Farma se nachází v obci Kojetín u Kadaně. Od roku 1999 realizuje chov ovcí a koz. Farma obhospodařuje také rozsáhlé plochy pastvin a ovocných sadů. Na faremní mlékárně se rovněž vyrábí několik druhů kozích sýrů, na přání zákazníků vyrábí rovněž ostatní mléčné produkty (tvaroh, kefir, jogurtové mléko). Farma je schopna po domluvě zajistit možnost ubytování menších skupin.

Tab. č. 13 - Agroturistická nabídka - Kozí a ovčí farma Kojetín u Kadaně

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Po dohodě / Ne	Chov ovcí a koz, zemědělské aktivity, výroba mléčných produktů

Zdroj: autor

Obr. č. 13 - Poloha kozí a ovčí farmy Kojetín u Kadaně

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°18'34.59"N, 13°13'43.016"E)

Jízdárna Jeníkov

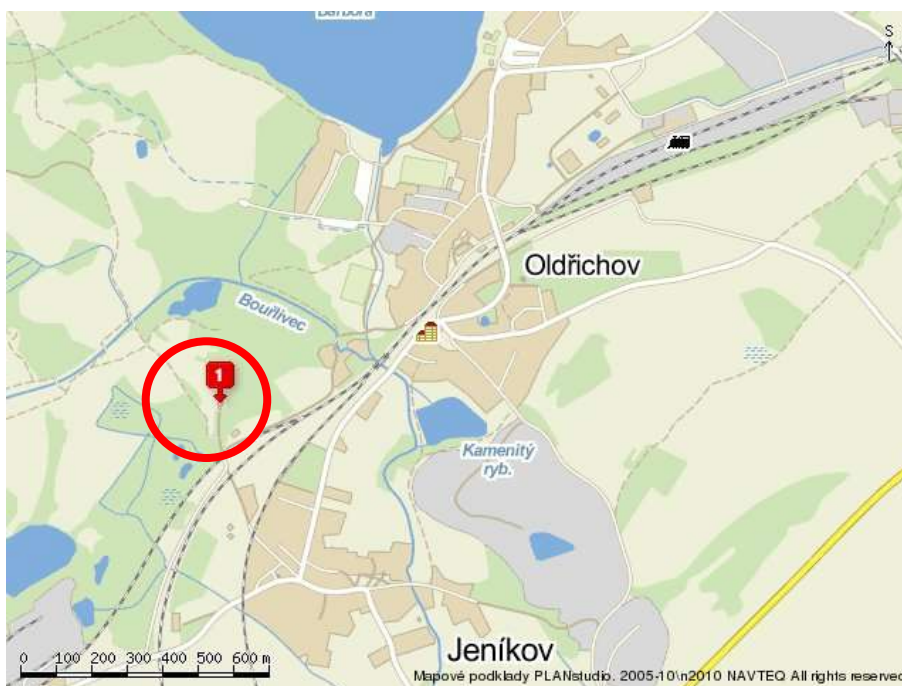
Výuku pod vedením cvičitele, boxové ustájení, denní pobyt na pastvě ve výběhu a individuální přístup při výcviku, tréninku a chovu koní nabízí Jízdárna Jeníkov u Duchcova. Jízdárna poskytuje komplexní služby související s chovem koní, možná je také výpomoc ve stáji a zprostředkování agroturistických pobytů.

Tab. č. 14 - Agroturistická nabídka - Jízdárna Jeníkov

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Teplicko	Po dohodě / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjížďky, výcvik koní

Zdroj: autor

Obr. č. 14 - Poloha jízdárny Jeníkov

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°37'58.367"N, 13°44'44.767"E)

Farma ekologického zemědělce Petra Pakosty na Hoře svaté Kateřiny

Farma se nachází ve městě Hora svaté Kateřiny na Mostecku. Na farmě a přilehlých pozemcích chovají koně, kozy, ovce a masná plemena skotu. Po domluvě s majitelem farmy je možné realizovat konkrétní činnosti spojené s každodenními povinnostmi zemědělce a poznáváním tradičních prací na venkově.

Tab. č. 15 - Agroturistická nabídka - Farma ekologického zemědělce Petra Pakosty

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Mostecko	Ne / Ne	Chov koní, ovcí, koz a skotu, zemědělské aktivity

Zdroj: autor

Obr. č. 15 - Poloha farmy v Hoře svaté Kateřiny

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°36'12.219"N, 13°25'55.616"E)

Ranč Oáza Výsluní

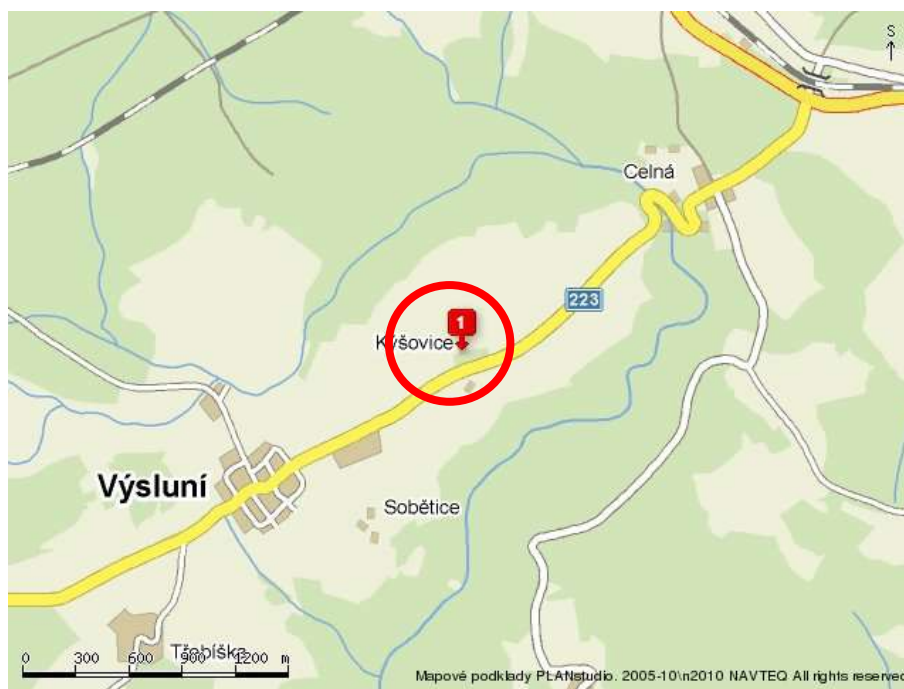
Ranč Oáza se nachází v Krušných horách, poblíž Výsluní. V areálu ranče Oáza jsou k vidění hospodářská zvířata, v oboře kolem ranče pak majitelé chovají jeleny, daňky a muflony. V nabídce ranče jsou dále možnosti, jako např. jízdy na koních v okolí ranče s doprovodem i pro začátečníky a děti (na ponících).

Tab. č. 16 - Agroturistická nabídka - Ranč Oáza Výsluní

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Chomutovsko	Ano / Ano	Chov koní, ustájení koní, vyjížďky, výcvik koní, zemědělské aktivity

Zdroj: autor

Obr. č. 16 - Poloha ranče Oáza Výsluní

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°28'24.338"N, 13°15'12.985"E)

Rodinný westernový ranč v Nové vsi v Krušných horách

Rodinný westernový ranč nabízí vyjížďky pro pokročilé i začátečníky, výcvik koní v kruhové ohradě s pískovým povrchem, možnost ustájení koní. Dalšími aktivitami ranče jsou víkendové kurzy, westernové ježdění a provozování jezdeckého klubu. Na ranči je možné ubytování v minicampu a realizace pobytů s doplňkovými aktivitami.

Tab. č. 17 - Agroturistická nabídka - Rodinný westernový ranč v Nové vsi v Krušných horách

Oblast Krušných hor	Ubytování/stravování	Agroturistické aktivity zařízení
Mostecko	Ano / Ne	Chov koní, ustájení koní, vyjížďky, výcvik koní, zemědělské aktivity

Zdroj: autor

Obr. č. 17 - Poloha westernového ranče v Nové vsi v Krušných horách

Zdroj: www.mapy.cz, (Loc: 50°35'32.164"N, 13°29'12.806"E)

5.2 Certifikace provozovatelů

Podnikatelé provozující agroturistiku, ekoagroturistiku či podobné formy cestovního ruchu mají v České republice své zastoupení. Na základě dobrovolného kroku je možné splnit řadu kritérií a získat tak oficiální certifikaci svých služeb. V očích veřejnosti a zákazníků tak provozovatelé získávají pocit kvality nabízených služeb.

V České republice se nabídkou certifikací již dlouhodobě zabývá např. organizace ECEAT⁴, zabývající se udržitelným cestovním ruchem i v dalších státech Evropské unie. (ECEAT, 2011)

Další možností je již jednou zmíněné sdružení „Svaz venkovské turistiky,“ jakožto profesní sdružení podnikatelů ve venkovském cestovním ruchem, které bylo založeno v roce 1997. (Svaz venkovské turistiky, 2011)

V databázích těchto dvou zmíněných organizací však nefiguruje žádný provozovatel služeb souvisejících s agroturistikou v Krušných horách v Ústeckém kraji.

Posledním z vybraných sdružení zabývajících se certifikací zemědělských zařízení a farem je Kontrola ekologického zemědělství o. p. s. Jedná se o neziskovou organizaci s vysoce nastavenými standardy kvality a důrazem na kvalitu poskytovaných služeb. Organizace disponuje vzdělanými zaměstnanci a zkušenými inspektory přicházejícími z praxe, díky tomu je schopna garantovat kromě příslušné nezávislé kontrolní a certifikační činnosti. (KEZ, 2011). Kontrola ekologického zemědělství se zabývá certifikací a kontrolou ekologicky hospodařících zemědělců a dodavatelů bio potravin a bio produktů.

V databázi organizace Kontroly ekologického zemědělství je na území Krušných hor v Ústeckém kraji registrováno několik farem a zemědělců:

- Barboříková Iveta - ekofarma U Fabioly
- Bergerová Šárka - Ekofarma Řehlovice

⁴ ECEAT=European Centre for Ecology and Tourism – organizace zabývající se udržitelným (šetrným) cestovním ruchem. Její počátky se datují od založení v Nizozemí v roce 1993, kdy vznikla jako nástroj pro realizaci prvního rozvojového projektu financovaného nizozemskou vládou v České republice, Maďarsku a Polsku.

- Boháček Jaroslav, Ing.
- Bošina Hynek, Křímov
- Dufek Miroslav - Statek Nové Zvolání, Vejprty
- FARMA MIRKOV spol. s r.o., Ústí nad Labem
- Filipová Jana, Ing., Křímov
- Glacner Jaroslav, Černýš – Klášterec
- Horváthová Nikola, Teplice

Prostřednictvím svých činností se zmíněná sdružení snaží přispět k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova, obnovování jeho tradic, udržení jeho specifické krajiny a osídlení. Zprostředkovávají poskytovatelům služeb prostor pro propagaci svých aktivit a nabídku svých služeb s možností certifikace. Tím je této formě podnikání v zemědělství dána nezbytná nálepka kvality poskytovaných služeb.

5.3 Výsledky dotazníkových šetření

Na následujících stranách je uvedeno vyhodnocení dotazníkového šetření. To probíhalo selektivně u tří zájmových skupin. Dotazníky byly distribuovány a šířeny elektronickou cestou, s využitím internetu a oslovení respondentů prostřednictvím e-mailů

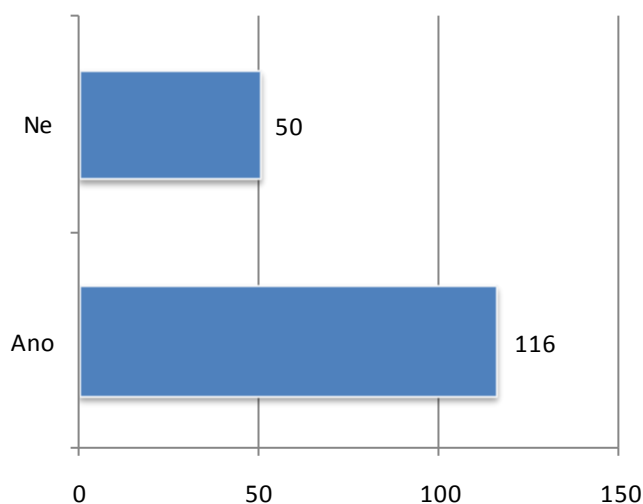
Dotazník pro širokou veřejnost

Ze sociodemografických údajů vyplývá, že dotazníkového šetření se zúčastnila mírně nadpoloviční většina žen (58 %). Respondenti pocházeli především z řad středoškolsky (39 %) či vysokoškolsky (37 %) vzdělaných lidí. Nejsilnější věkovou skupinou z řad respondentů byli mladí lidé ve věku 18 – 26 let (41 %).

Otázka: Setkal/la jste se již s pojmem „agroturistika“ a víte, co znamená?

Většina respondentů (přesněji 70 %) se již setkala s pojmem agroturistika, ví, co znamená a umí si představit aktivity, které s tímto druhem cestovního ruchu souvisejí a co by spektrum služeb mělo zahrnovat.

Obr. č. 18 – Výsledek otázky: Setkal/la jste se již s pojmem „agroturistika“ a víte, co znamená?

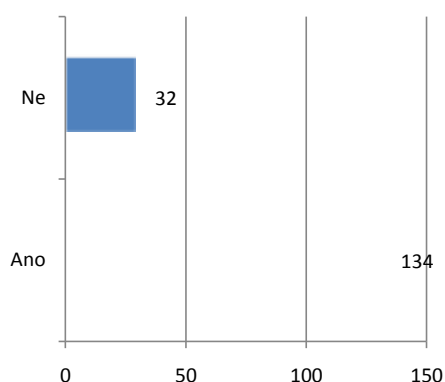

Zdroj: autor

Otázka: Máte osobní zkušenost alespoň s jednou nabídkou služby v oblasti agroturistiky?

Tato otázka byla zacílena na možnou osobní zkušenost respondentů s nabídkou služeb v agroturistice. Převážná většina respondentů (81 %) odpověděla, že s podobnou nabídkou služeb osobní zkušenost nemají.

Obr. č. 19 – Výsledek otázky: Máte osobní zkušenost alespoň s jednou nabídkou služby v oblasti agroturistiky?

Zdroj: autor

Otázka: Pokud ANO o jaký druh aktivity se jednalo

V této otázce měli respondenti možnost konkretizovat svou odpověď na předcházející otázku, i když autorovi bylo zřejmé, že konkrétních praktických zkušeností nebude mnoho. Právě proto se autor dotazníkového šetření snažil získat přehled o tom, zda respondenti rozumí pojmu agroturistika, popř. co si pod tímto pojmem aktivit představují (někdy to nebylo totéž). Reakce byly poměrně pestré.

Následující výčet shrnuje odpovědi respondentů takto:

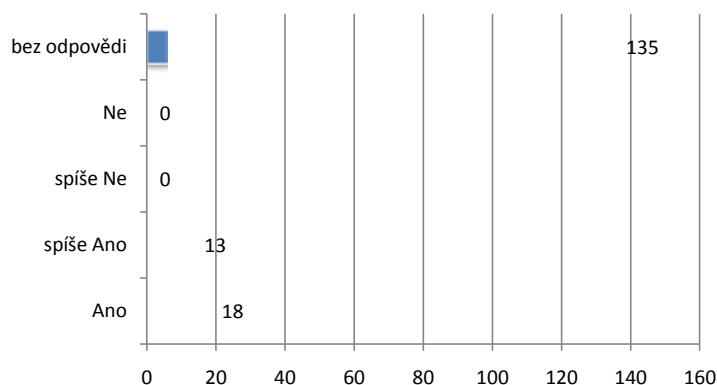
- účast na aktivitách spojených s chovem domácích zvířat (krmení, uklízení, zahánění, zpracování produktů)

- víkendový pobyt v rodinném penzionu spojený s exkurzí na agroturistické farmě
- využití lyžařských areálů
- návštěvy historických objektů
- jídelníček sestavený z místních produktů
- aktivity pro děti spojené s chovem koní, ovcí, koz apod.
- návštěva eko farmy, jízda na koních, návštěva domácí výroby svíček
- pobyt na statku či na farmě
- Vinařská či chmelařská cyklostezka (rozumějme územím s tradicí pěstování vína či chmele)
- chmel, sklizení brambor, farma s koňmi a domácími zvířaty
- návštěva oslí farmy
- pobyt na chalupě
- jízda na koních, kontakt s plemeny domácích zvířat, ochutnávka sýrů vyrobených tradičním domácím způsobem
- jízda na koni, popř. aktivity související s koňmi
- chov koz
- cyklostezky, běžecké stopy -
a s tím související zajímavosti kulturní, historické
- návštěva biofarmy

Otázka: Pokud ANO, splnila služba Vaše očekávání? /byl/la jste spokojený/ná/?

Pokud již respondenti měli osobní zkušenost s agroturistikou a odpověděli v přecházející otázce, že již některou z aktivit s ní související absolvovali (19 %), bylo jejich očekávání v menší míře naplněno (odpovědi ANO, spíše ANO). Většina respondentů (81 %) však ponechala tuto otázku bez odpovědi.

Obr. č. 20 – Výsledek otázky: Pokud ANO, splnila služba Vaše očekávání? /byl/la jste spokojený/ná/?

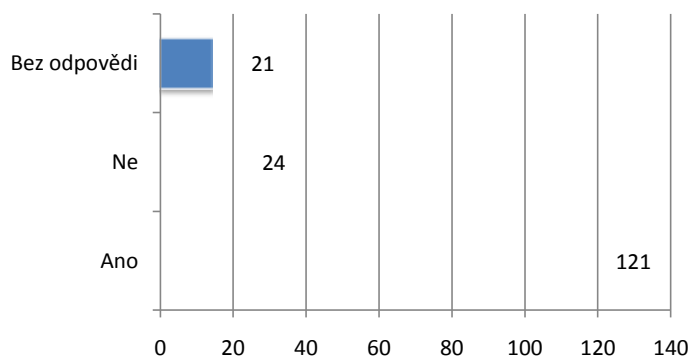

Zdroj: autor

Otázka: Pokud NE, měl/a byste případně zájem o aktivity či služby související s agroturistikou?

Cílem této otázky bylo zjistit potenciální zájem účastníků dotazníkového šetření o možnost využití služeb související s agroturistikou. Z odpovědí vyplývá, že potenciální zájem by zde byl – (73 %). Menší část se vyjádřila záporně – (14 %). Nevýznamné množství respondentů ponechalo otázku bez odpovědi.

Obr. č. 21 – Výsledek otázky: Pokud NE, měl/a byste případně zájem o aktivity či služby související s agroturistikou?

Zdroj: autor

Otázka: Pokud byste měl/la možnost vyzkoušet nabídku v oblasti agroturistiky, co by vás nejvíce zaujalo?

V této otázce byla respondentům nabídnuta možnost vybrat si z nabídky možných agroturistických aktivit odpovídajících předpokládané oblasti zájmů respondentů. Otázka směřovala k možnostem doprovodných aktivit realizovaných při možných agroturistických pobytech. Respondenti mohli zaškrtnout i více odpovědí. Nejvíce odpovědí zaznamenala možnost „užívat si klidu přírody“ a „využití pěších či cyklistických stezek“. Souhrnné výsledky s počtem odpovědí z e 166 vrácených dotazníků zobrazuje tabulka.

Tab. č. 18 - Souhrn odpovědí v otázce

Vybraná odpověď z nabídky možností	Počet odpovědí
navštívit kulturně-historické pamětihodnosti v okolí	99
využít běžeckých tras a lyžařských areálů v okolí	56
užívat si klidu a přírody	121
využít pěších a cyklo stezek	113
účastnit se aktivit souvisejících s chovem domácích zvířat	69
sklidit si zeleninu, ovoce	39

Zdroj: autor

Otázka: O jaké služby byste měl/la zájem v rámci agroturistiky na farmě?

Konkrétnější představu o nabídce a službách v rámci agroturistiky měli prokázat respondenti v této otázce. Ta směřovala k nabídce služeb realizovaných přímo na farmě, popř. služeb zprostředkovaných jejich provozovateli. Cílem bylo zjistit poptávku respondentů po konkrétních aktivitách. Nejvíce odpovědí bylo zaznamenáno u aktivit souvisejících s projíždkami na koních a specifických aktivit souvisejících s regionem a místem pobytu (místní zvyklosti, tradiční vesnické jarmarky, aj.) Poskytovatele služeb může zaujmout množství odpovědí souvisejících s možností půjčení kol, koloběžek a sportovních potřeb a aktivit souvisejících

s chovem domácích zvířat a prací na farmě. Souhrnné výsledky s počtem odpovědí ze 166 vrácených dotazníků zobrazuje tabulka.

Tab. č. 19 - Souhrn odpovědí v otázce

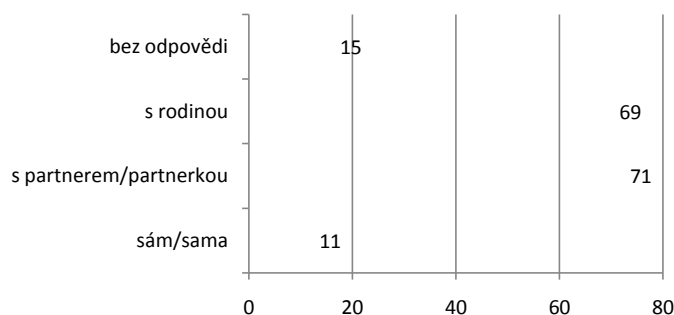
Vybraná odpověď z nabídky možností	Počet odpovědí
půjčení kol, koloběžek a jiných sportovních pomůcek	68
práce na farmě	48
služby související se stravováním a ubytováním	66
projížďky na koni	87
přípravenou programovou nabídku	50
jiné specifické aktivity související s regionem a místem pobytu	72
aktivity související s chovem domácích zvířat	52

Zdroj: autor

Otázka: Ideální dovolenou formou agroturistiky byste nejraději absolvoval/la?

Respondenti měli v této otázce možnost preferovat svou představu o ideální dovolené související s agroturistikou. Většina respondentů (85 %) by ráda trávila agroturisticky zaměřenou dovolenou společně s rodinou, popř. partnerem a partnerkou. Preference tázaných je možné využít pro doporučení k zajištění dostatečných kapacit souvisejících s nabídkou služeb v agroturistice (počet lůžek, prostor pro stravování, nabídka ubytování většího počtu rodin na farmě, atd.).

Obr. č. 22 – Výsledek otázky: Ideální dovolenou formou agroturistiky byste nejraději absolvoval/la?

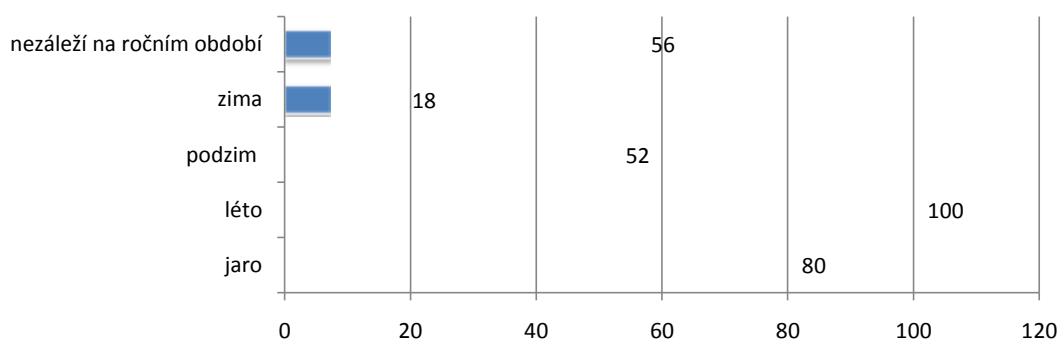

Zdroj: autor

Otázka: V jakém období byste agroturistiku vyhledával/a?

V našich podmínkách je předvídatelné, že pro trávení dovolené budou respondenti volit variantu letních měsíců. Nejinak tomu bylo i v tomto případě. Letní měsíce volilo přesně 102 respondentů. Bylo však možné zvolit více možných odpovědí. Nemalé množství respondentů nepreferuje žádné roční období – 49 odpovědí.

Obr. č. 23 – Výsledek otázky: V jakém období byste agroturistiku vyhledával/a?

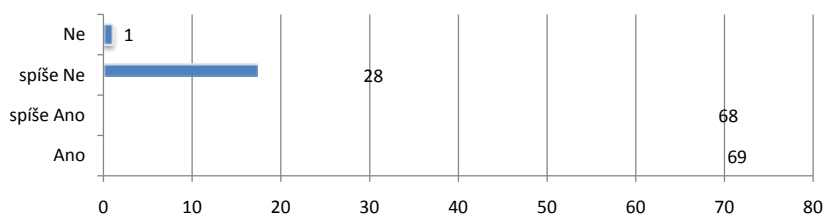

Zdroj: autor

Otázka: Jsou pro vás Krušné hory lákavým regionem pro agroturistiku?

Otázka zaměřená na vnímání příležitostí, které přináší region Krušných hor. Je potěšující, že nadpoloviční většina respondentů – (83 %) vnímá region Krušných hor v souvislosti s agroturistikou jako místo lákavé.

Obr. č. 24 – Výsledek otázky: Jsou pro vás Krušné hory lákavým regionem pro agroturistiku?

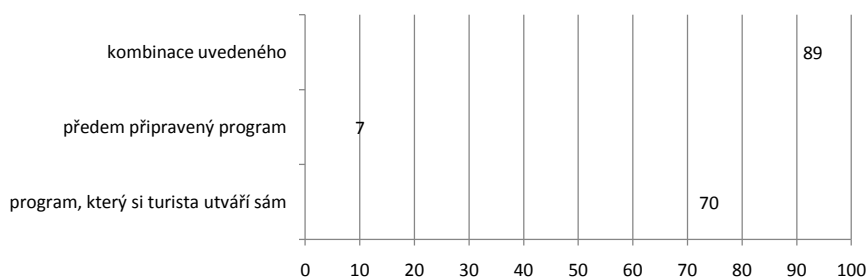

Zdroj: autor

Otázka: Jaký typ aktivního trávení volného času preferujete?

V této otázce měli respondenti zvolit možnost přípravy a realizace aktivního trávení volného času. Mírně nadpoloviční většina z tázaných zvolila možnost kombinace předem připraveného programu a programu, který si každý připravuje sám (54 %). O program, který je předem připravený poskytovatelem služeb, tzn. o program, kdy se účastník pobytu o nic nestará a vše nechává v rukách poskytovatele služeb, projevila zájem pouze velmi malá část tázaných (4 %).

Obr. č. 25 – Výsledek otázky: Jaký typ aktivního trávení volného času preferujete?

Zdroj: autor

Dotazník pro představitele obcí

Autor dotazníkového šetření odeslal celkem na oficiální elektronické kontakty měst a obcí ležících v Krušných horách 48 e-mailů s prosbou a žádostí o vyplnění elektronického dotazníku. Návratnost v tomto dotazníkovém šetření byla relativně malá, ke zpracování bylo přijato celkem 19 odpovědí.

V rámci sociodemografických údajů bylo zjištěno, že dotazníkového šetření se zúčastnila nadpoloviční většina mužů (62 %) ve věkové skupině 36 – 55 let (54 %) s místem trvalého bydliště v Ústeckém kraji.

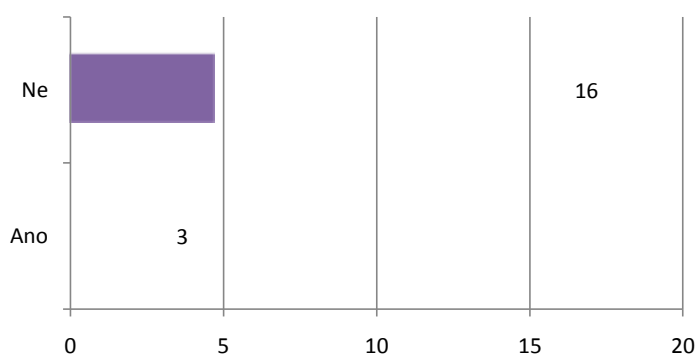
Otázka: Setkal/la jste se již s pojmem „agroturistika“ a víte, co znamená?

Ze získaných odpovědí na tuto otázku vyplývá, že všichni respondenti (100%), podle svého názoru a mínění, mají představu o agroturistice, setkali se s tímto pojmem a vědí, co znamená.

Otázka: Máte ve Vaší obci zkušenosti s agroturistikou?

Nadpoloviční většina z dotazovaných (84 %) zvolila odpověď, že v jejich obci nemají dosud konkrétní zkušenost s agroturistikou.

Obr. č. 26 – Výsledek otázky: Máte ve Vaší obci zkušenosti s agroturistikou?

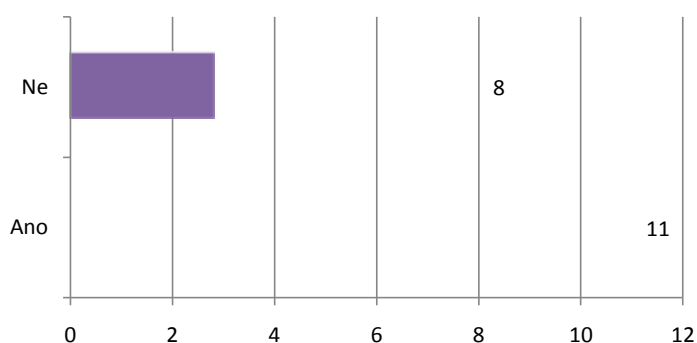

Zdroj: autor

Otázka: Myslíte si, že ve Vaší obci či ve Vašem regionu je potenciál pro rozvoj agroturistiky?

Tato otázka byla zaměřená na možný potenciál rozvoje nabídky agroturistických služeb či aktivit s ní souvisejících. Respondenti z řad představitelů jednotlivých obcí si v mírně nadpoloviční většině (58 %) myslí, že v jejich regionu je dostatečný potenciál pro zmíněné aktivity.

Obr. č. 27 – Výsledek otázky: Myslíte si, že ve Vaší obci či ve Vašem regionu je potenciál pro rozvoj agroturistiky?

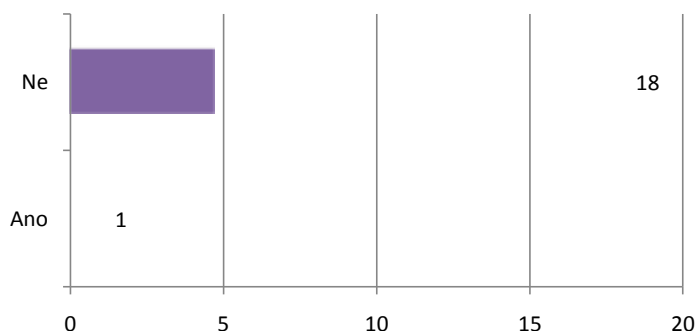

Zdroj: autor

Otázka: Je ve Vaší obci, podle vašeho názoru, nabídka služeb v agroturistice dostačující?

Téměř všichni dotazovaní projevili názor, že nabídka agroturistických služeb v jejich obci není dostačující (95 %).

Obr. č. 28 – Výsledek otázky: Je ve Vaší obci, podle vašeho názoru, nabídka služeb v agroturistice dostačující?

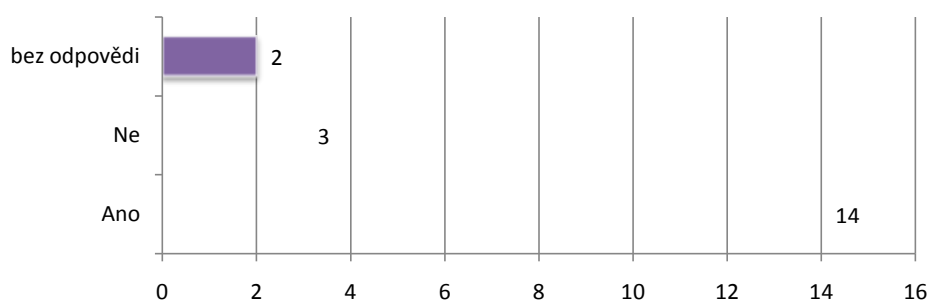

Zdroj: autor

Otázka: Pokud NE, podpořil/la byste ve Vaší obci zájem o aktivity či služby související s agroturistikou?

Otázka zaměřená na podporu rozvoje agroturistických aktivit. Většina respondentů (77 %) vyjádřila možnou podporu a zájem o rozvoj služeb souvisejících s agroturistickými aktivitami ve své obci.

Obr. č. 29 – Výsledek otázky: Pokud NE, podpořil/la byste ve Vaší obci zájem o aktivity či služby související s agroturistikou?

Zdroj: autor

Otázka: Uved'te, prosím, příklady možných aktivit souvisejících s agroturistikou, které by bylo možné realizovat ve Vaší obci či ve Vašem regionu?

Účastníci dotazníkového šetření byli v rámci této otázky osloveni o uvedení příkladů možných aktivit souvisejících s agroturistikou, které by bylo možné realizovat v jejich obci či v blízkém regionu.

Následující výčet shrnuje odpovědi respondentů takto:

- provozování penzionů a farem s domácí ekologickou produkcí, vyjížděkami na koních půjčovny kol a lyží
- návštěvy školních dětí v místním statku na chov zvířectva.
- rodinné víkendové a
prázdninové pobyty, školy v přírodě, praktické ukázky učiva pro žáky základních a středních škol, středoškolské brigády, povinné praxe, jezdecká školavyjížděky na koních, ekologická výchova, hipoterapie, hiporehabilitace atd.
- pěstování energetických plodin na produkci biomasy
- chov skotu a koní
- pobyt na ekofarmě, na chalupě, cykloturistika, pomoc s péčí o koně -
- dobře a srozumitelně značené trasy na procházky
- údržba stávajících turistických tras
- zřizování nových cyklistických tras v našem okolí
- zřízení informačních tabulí
- zřízení vhodných míst k odpočinku při procházkách
- ochota nabídnout ubytování

Otázka: Co je podle vás limitujícím faktorem rozvoje agroturistiky ve Vaší obci či ve Vašem regionu?

Cílem této otázky bylo zjistit možné limitující faktory zbrzdující či přímo ohrožující rozvoj agroturistiky v obcích regionu Krušných hor. Většina odpovědí respondentů se shodovala, že mezi konkrétní překážky lze zařadit nezájem subjektů o tuto formu podnikání či realizaci aktivit, nízkou nabídku služeb, nevhodné prostředí či polohu obce.

Následující výčet shrnuje odpovědi respondentů takto:

- nevhodná poloha obce
- nezájem subjektů využít vhodné podmínky
- malá podpora a osvěta
- nízká nabídka služeb
- prakticky nefungující zemědělství.
- nízká nabídka služeb ze strany podnikatelů
- nevhodná poloha města, zástavba ve městě
- nevhodné prostředí a ovzduší vlivem těžby uhlí a průmyslu
- slabý a nedostatečný zájem ze strany občanů a nedostatečné informace
- nesolventnost zařízení

Dotazník pro poskytovatele služeb

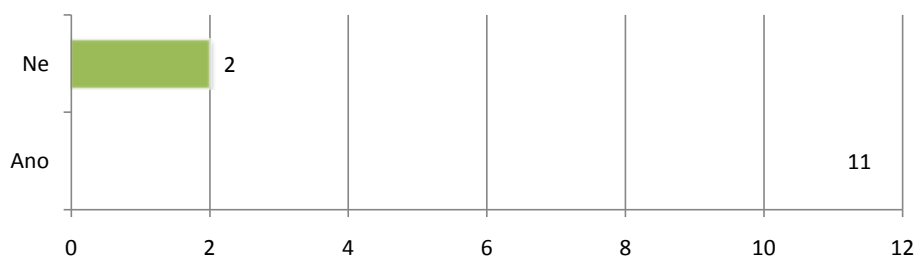
Autor rozeslal v tomto dotazníkovém šetření celkem 55 e-mailů s prosbou a žádostí o vyplnění elektronického dotazníku. Návratnost v tomto dotazníkovém šetření byla opět poměrně malá, ke zpracování bylo přijato celkem 13 odpovědí.

V rámci sociodemografických údajů bylo u tohoto šetření zjištěno, že na otázky odpovídali většinou muži (54 %). Dotazníkového šetření se zúčastnili lidé ve věku 36 – 55 let (85 %) s místem realizace aktivit v Ústeckém kraji – Krušných horách.

Otázka: Setkal/la jste se již s pojmem „agroturistika“ a víte, co znamená?

Téměř všichni respondenti odpověděli, že se již setkali s pojmem agroturistika a ví co znamená. Tuto odpověď zvolila nadpoloviční většina (85 %) respondentů.

Obr. č. 30 – Výsledek otázky: Setkal/la jste se již s pojmem „agroturistika“ a víte, co znamená?

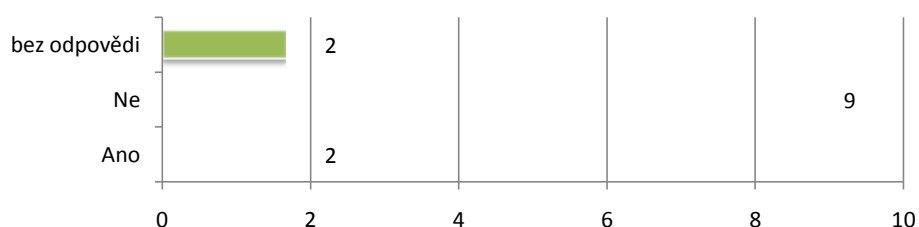

Zdroj: autor

Otázka: Poskytuje Vaše zařízení služby v oblasti agroturistiky?

Ze získaných odpovědí vyplývá, že nadpoloviční většina oslovených provozovatelů (69%) neposkytuje přímo žádné aktivity související s agroturistikou. Může se však jednat o poskytovatele ubytovacích či stravovacích služeb, jež mohou být využívány potenciálními zájemci o agroturistiku.

Obr. č. 31 – Výsledek otázky: Poskytuje Vaše zařízení služby v oblasti agroturistiky?

Zdroj: autor

Otázka: Pokud ANO, o jaký druh aktivit a služeb se jedná?

Na tuto otázku odpověděla pouze ta část respondentů, kteří v předcházející otázce zvolili kladnou odpověď.

Následující výčet shrnuje odpovědi respondentů takto:

- ubytování pro hosty s polopenzí, stanice koňské stezky, tematické programy Ekofarma a Zapomenutá krušnohorská řemesla
- jízdy na koni v areálu a po Krušných horách
- jezdecká škola, exkurze
- stavíme wellness rodinný penzion, hodláme ho zaměřit především na ženy, na českou klientelu
- ubytovací služby v penzionu pro agroturistiku
- bydlení ve venkovských podmínkách
- ukázky prací v živočišné výrobě
- cykloturistika
- rybaření

Otázka: Pokud ANO, myslíte si, že je o Vaše aktivity zájem?

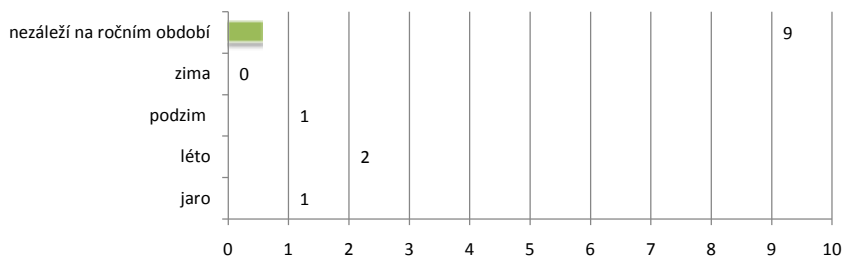
Otázka související s dosavadní spokojeností provozovatelů služeb s jejich vlastní nabídkou. Na otázku odpověděli pouze 4 dotazovaní, kteří zadali kladnou odpověď u otázky související s poskytováním agroturistických služeb. Tito, kteří odpověděli, si myslí, že je o jejich aktivity zájem (100 %).

Otázka: Pokud ANO, v jakém ročním období je o Vaše aktivity největší zájem?

Podobně jako u respondentů z řad široké veřejnosti, jsou letní měsíce preferovanějším obdobím (15 %) pro realizaci aktivit souvisejících s nabídkou agroturistických služeb. Další uvedenou možností byla odpověď nespecifikující

projevený zájem o poskytované služby s ročním obdobím, tuto odpověď volilo 69 % respondentů.

Obr. č. 32 – Výsledek otázky: Pokud ANO, v jakém ročním období je o Vaše aktivity největší zájem?

Zdroj: autor

Otázka: Pokud NE, co je podle Vás příčinou?

Tato otázka byla respondentům šetření položena k zodpovězení v případě, že uvedli negativní odpověď u otázky související s poskytováním agroturistické nabídky v jejich zařízení. Cílem bylo zjistit důvody vedoucí k tomuto stavu.

Následující výčet shrnuje odpovědi respondentů takto:

- Nemáme vhodné zázemí pro poskytování agroturistických služeb.
- Nemáme k tomuto účelu žádné zařízení a zázemí.
- V současné době agroturistiku naše zařízení neprovozuje, ale po ukončení stavby penzionu pro agroturistiku (předpoklad rok 2013) bude tato forma venkovské zemědělské turistiky nabízena

Otázka: Co je podle Vás největší překážkou rozvoje agroturistiky ve Vašem regionu?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaké faktory ovlivňují dosavadní rozhodnutí tyto služby v daném zařízení neposkytovat.

Následující výčet shrnuje odpovědi respondentů takto:

- Chybí dotace pro malé podnikatele (do 0,5 mil. Kč) a jejich složitost při získávání
- Domnívám se, že největší překážkou nejsou ani tak počáteční finance, ale udržitelnost a rozvoj v letech dalších, neboť návštěvnost našeho regionu není ohromující a nejvyhledávanější. Myslím si, že finanční udržitelnost je velmi složitá, asi ne výdělečně činná.
- Největší překážkou turistiky jako takové (tedy agroturistiky také) je negativní obraz našeho regionu v očích potenciálních turistů. Tento obraz je dlouhodobě podporován hromadnými sdělovacími prostředky, které nás prezentují stále jako „černou díru,“ i když je mnoho věcí jinak
- Finanční náročnost
- Malé zkušenosti, malý potenciál hospodářských zemědělců v Krušných horách, negativní pověst regionu
- Nabízené nekvalitní služby, špatná úroveň
- Poměrně rozšířený chemický průmysl a povrchové doly v regionu
- Nedostatek finančních prostředků – vysoké náklady
- Velká nezaměstnanost, neatraktivní prostředí
- Špatná geografická poloha = nedostatek hostů
- Vandalismus
- Malá informovanost a špatná motivace

Otázka: Jaké kroky by nejvíce pomohly k rozvoji agroturistiky ve Vašem regionu?

Co by pomohlo, dle názoru respondentů z řad poskytovatelů služeb, k rozvoji aktivit v agroturistice, přináší souhrn následujících odpovědí:

- Lepší prezentace a širší nabídka možností propagace
- Zvýšení zaměstnanosti, omezení vandalismu

- Změna charakteru regionu z průmyslového na zemědělský, atraktivnost krajiny
- Společná propagace, zlepšení dopravní situace – lepší spoje
- Finanční podpora regionu
- Pomohla by změna pohledu na náš region pomocí pozitivní prezentace obrovských změn životního prostředí, které v poslední době nastaly a agroturistice zvláště by pomohla propagace Krušných hor a Českého středohoří.
- Propagace regionu a agroturistiky
- Systematická propagace Krušných hor jako regionu pro aktivní dovolenou. Podpora agroturistiky v rámci evropských programů. Odborná pomoc potenciálních zájemcům se zpracováním vhodných projektů.
- Podpora ze strany státu a kraje, specializovaná agentura zaměřená na pomoc získávání těchto „málo“ dotací.
- Domnívám se, že rozvoji agroturistiky by pomohlo zapojit do nějakého celkového animačního projektu spolu s objevováním dalších atraktivních lokalit Krušných hor. Pokud by se spojilo více subjektů, kteří byli schopni žádat o dotace a projekty a nezřídili vše jen a účelem výdělku, ale spíše by šlo o samostatnost a udržitelnost, pak možná mohli uspět.

6 Diskuse

Během zpracovávání tématu této diplomové práce se autor dostal do úskalí souvisejícího s vnímáním pojmu „agroturistika, ekoturistika, turistika, venkovský cestovní ruch, aj.“ Autor se ztotožňuje s pojmy vymezenými v literární rešerši této práce. Stejně tomu však není u oslovených cílových skupin v rámci realizace dotazníkového průzkumu. Ve všech třech realizovaných dotazníkových průzkumech byla položena otázka: „Setkal/la jste se s pojmem agroturistika a víte, co znamená?“ Výsledky ukazuje následující tabulka:

Tab. č. 20 – Přehled odpovědí na otázku znalosti pojmu agroturistika

Veřejnost	Představitelé obcí	Poskytovatelé služeb
70 % ANO	100 % ANO	85 % ANO

Zdroj: autor

Slovní odpovědi respondentů v dotazníkovém šetření pak dokazují, že skutečné vnímání pojmu „agroturistika“ je někdy rozdílné.

U široké veřejnosti převládá názor, že agroturistika souvisí např. s aktivitami spojenými s chovem domácích zvířat, návštěvou ekofarmy, projížděkami na koních, chovem koz, návštěva biofarmy. V dotazníkovém průzkumu byly však také v hojném množství zpracovány odpovědi související s doplňkovými aktivitami v rámci pobytu na venkově, jako např. využití cyklostezek, lyžařských areálů v zimě, návštěva historických objektů, atd. V očích těchto respondentů byly tyto aktivity vnímány jako agroturistická nabídka. Vlastní pobyt na farmě, ranči či na statku, využití těchto nabídek, ubytovacích kapacit provozovatelů těchto zařízení, popř. nabídku jejich programu, uvedlo v dotazníkovém průzkumu minimální množství respondentů (14 %) z řad široké veřejnosti.

Představitelé obcí mají, alespoň podle zpracovaných odpovědí, jasnou představu o agroturistických aktivitách (100 %). Uvedení možných příkladů aktivit, které by se v jejich obci mohli realizovat, jim nezpůsobovalo větší problém a náplň těchto aktivit zpravidla odpovídá podstatě vnímání agroturistiky, jakožto specifické formy venkovského cestovního ruchu, která je vedle bezprostředního využívání

přírody a krajiny venkova charakteristická přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem se zemědělskou funkcí. Je provozována podnikateli v zemědělské výrobě a slouží jim tak jako další finanční zdroj příjmů (Pourová, 2000).

S poskytovateli služeb to bylo problematictější. Většina z nich (85 %) uvádí, že pojmu agroturistika rozumí. Do průzkumu pak většina z nich uvedla (69 %), že agroturistické aktivity nenabízejí. Zbylí respondenti jako svou nabídku agroturistických aktivit uvádějí ubytování pro hosty ve venkovském prostředí, možnost nabídek koňských vyjížděk, ukázky prací v živočišné výrobě, rybaření, cyklistické aktivity.

Skutečnost, že v dotazníkovém průzkumu je pozorováno široké spektrum nejednoznačných odpovědí, není asi překvapením. Jinak chápe agroturistiku a s ní související aktivity „laická“ veřejnost, jinak „odbornější“ veřejnost z řad představitelů obcí a odlišně třeba vlastní poskytovatelé služeb. Sjednocení názorů a dostatečnému vysvětlení pojmu agroturistika by jistě pomohla větší osvěta u veřejnosti související s propagací daných aktivit a služeb.

V souvislosti s pojmem agroturistika, jeho vnímáním a vnímáním prostředí, ve kterém je možné realizovat tyto aktivity je potěšitelné, že většina respondentů oslovených v dotazníkovém průzkumu pro širokou veřejnost (83%) vnímá Krušné hory jako místo lákavé pro agroturistické aktivity. Umí si tak představit trávení takového typu dovolené právě v Krušných horách.

Nadpoloviční většina respondentů z řad oslovených představitelů obcí (84 %) však odpověděla, že na území jejich obce nemají zkušenost s agroturistikou a nabídka služeb je v tomto směru nedostačující (95%). Mírně nadpoloviční většina (58 %) si však myslí, že přestože v rámci obce či regionu nabídka není dostačující či zde neexistuje dosud žádná větší zkušenost, myslí si, že jejich obec či region mají potenciál pro rozvoj agroturistických aktivit. Rozvoj aktivit v tomto směru by podpořila větší část z oslovených představitelů obcí (77 %).

Oslovení představitelů obcí reagovali také na otázku, jaké aktivity si umí představit s možným rozvojem agroturistiky ve své obci či regionu. V odpovědích se pak objevila možnost realizace vyjížděk na koních, ubytování na farmách, návštěvy

školních kolektivů v místním statku, chov skotu a koní, pobyty na ekofarmách apod. V souvislosti s doplňkovými aktivitami to pak byla především možnost rozvoje nových cyklistických stezek, realizace značných tras, zřízení vhodných míst k odpočinku atd.

Je tedy nabídka agroturistických aktivit v Krušných horách dostačující nebo ne? Autor se domnívá, že na tuto otázku pravděpodobně neexistuje jednoznačná odpověď. Důvodem je především fakt, že neexistuje centrální nabídka či databáze poskytovatelů těchto služeb.

Nutné je vyhledávat na nejrůznějších portálech či se ptát v informačních centrech nebo se spoléhat na doporučení mezi známými, kteří mají s podobnou nabídkou služeb nějakou zkušenost. Skutečností je, že široká veřejnost v dotazníkovém průzkumu možnou chybějící nabídku agroturistických aktivit nepřipomínkovala a většinou neuváděla. U představitelů obcí to bylo o něco konkrétnější, zde si téměř plná většina (95 %) respondentů myslí, že v jejich obci je nabídka agroturistických služeb nevyhovující nebo zcela úplně chybí. Může to být způsobeno tím, že v rámci dotazníkového průzkumu byly osloveny nezávisle na sobě jiné cílové skupiny a v případě veřejnosti může zdánlivá spokojenost být způsobena tím, že využívá tyto služby nárazově a neřeší jejich dlouhodobější existenci či koncepci.

Potřebu propagace regionu, propagace Krušných hor, propagace agroturistiky jako jisté formy cestovního ruchu, ve svých odpovědích zmiňují jak představitelé obcí, tak i poskytovatelé služeb v otázce: „Jaké kroky by nejvíce pomohly k rozvoji agroturistiky ve vašem regionu?“

Propagaci lze definovat jako komunikaci směrem od poskytovatele služeb k zákazníkovi s cílem přilákat zákazníka (Frey, 2008). Propagace jako jeden ze základních nástrojů marketingu hraje přirozeně důležitou roli i v případě agroturistiky. Propagace může být vedena různými subjekty na různé úrovni.

Na základě Heskové (2009) lze realizovat možnosti propagace služeb v oblasti agroturistiky takto:

- Poskytovatelem služeb (majitelem nebo provozovatelem penzionu, farmy apod.)
- Několika poskytovateli společně
- Obcí v rámci svých propagačních materiálů či nástrojů
- Destinační agenturou
- Krajem v rámci propagačních materiálů kraje
- Národními institucemi, např. agentura Czech Tourism

V případě propagace agroturistiky v Krušných horách lze však obecně konstatovat, že propagace na některých úrovních je velmi slabá nebo dokonce zcela chybí. Taktéž spolupráce mezi subjekty při propagaci se omezuje spíše na individuální formu. Jednotliví poskytovatelé služeb provádějí standardní propagaci prostřednictvím vlastních internetových stránek (všechny farmy, stáje či ranče uvedené v této práci), letáků a brožurek, které jsou k dispozici v samotných zařízeních, někdy také v informačních centrech, ojediněle i na vybraných akcích, kde se prezentuje Ústecký kraj nebo regiony v rámci něj.

Propagační materiály využívá většina provozoven poskytující stravování či ubytování. Jednotlivé farmy, či zemědělská zařízení propagaci svých služeb prostřednictvím tištěných materiálů zpravidla nerealizují a spoléhají na kvalitu svých služeb, spokojenost návštěvníků a přirozenou osvětu mezi veřejností.

Z výstupů dotazníkového průzkumu mezi poskytovateli agroturistických služeb vyplývá, že by uvítali větší možnost propagace svých služeb a aktivit na centrální, popř. institucionální úrovni. Mohlo by se jednat např. o využití stávajících webových portálů orientujících se na cestovní ruch, větší informování o zmíněných aktivitách prostřednictvím informačních center v obcích a městech kraje či realizace možnosti společných tištěných propagačních materiálů.

Nezodpovězenou otázkou v tomto případě však zůstává, proč poskytovatelé agroturistických služeb a aktivit v Krušných horách nevyužívají možnost propagace a prostoru na již funkčních webových portálech s celostátní působností – např. portály Na farmu, Prázdniny na venkově, Ubytování na farmě či portál Asociace soukromého zemědělství. Dle sdělení pracovníků zmíněných portálů neevidují v rámci

regionu Krušných hor žádnou nabídku, přestože zde tyto nabídky existují. Příklady možného využití stávající nabídky webových portálů určených k propagaci turistických aktivit, tedy i agroturistických, uvádí následující tabulka.

Tab. č. 21 – Příklady možné propagace své nabídky prostřednictvím stávajících webových portálů

Portál	Provozovatel	Působnost
www.nafarmu.cz	ECEAT	celostátní
www.prazdninynavenkove.cz	Svaz venkovské turistiky	celostátní
www.ubytovani-na-farme.cz	Asociace soukromých zemědělců	celostátní
www.kudyznudy.cz	MMR, CzechTourism	celostátní
www.branadocech.cz	Ústecký kraj	regionální
www.imostecko.cz *	Město Most	regionální, místní

Zdroj: autor

* jedná se o příklad místní webové prezentace

Autor se domnívá, že v případě Krušných hor, které nejsou chráněnou krajinnou oblastí a kde tedy oproti např. Českosaskému Švýcarsku či Lužickým horám neexistuje institucionální dohled – správa CHKO, kde by se propagací služeb někdo zabýval, je tato problematika ponechána zcela v rukách poskytovatelů agroturistických služeb a aktivit.

Možná by tuto skutečnost mohla změnit aktivita nově vzniklé destinační agentury Krušné hory. Zakladateli Destinační agentury Krušné hory o.p.s. jsou Ústecký kraj, Svazek obcí v regionu Krušných hor, obec Klíny, Hospodářská a sociální rada Mostecka, Emeran Klíny, s.r.o., Nadační fond Obnova Krušnohoří a Klínovecko, o.s. Nově vzniklá agentura si klade za cíl posílit rozvoj regionu hned v několika ohledech. Na prvním místě stojí péče a ochrana přírodních a kulturních hodnot, na druhém pak rozvoj šetrné formy turistiky (Brána do Čech, 2011).

Podobnou aktivitu související s možným rozvojem agroturistiky lze zaznamenat v Libereckém kraji již v roce 2002, kdy byl vydán katalog agroturistických služeb (Ekolist.cz, 2011).

Dnes je nabídka agroturistických služeb v Libereckém kraji součástí podobného projektu, jako je v Ústeckém kraji „Brána do Čech“ – jedná se o portál „Barevná dovolená.“ (Barevná dovolená, 2011)

Mnohem propracovanější nabídka existuje v Karlovarském kraji, kde je agroturistika propagována samostatně, v rámci webového portálu „KVAGRO.cz,“ zaměřeného čistě na agroturistiku (KVAGRO.cz, 2011).

V propagačních aktivitách státní agentury CzechTourism je agroturistika zastoupena poměrně často. Jednotlivé propagační materiály, workshopy a prezentace však dosud nejsou regionálně cílené a propagují agroturistiku (resp. častěji venkovskou turistiku) v Česku jako celku. V propagačních aktivitách CzechTourismu zaměřených na Ústecký kraj agroturistika zastoupena není.

Nemalé množství odpovědí v dotazníkovém průzkumu mezi poskytovateli služeb a představiteli obcí se týkala financování aktivit. V této otázce se však některé odpovědi navzájem neshodovaly. V odpovědích se objevoval problém související s příliš velkým objemem finančních prostředků nutných pro vlastní realizaci projektu, za předpokladu, že bude schválen. Jedná se o problém malých subjektů, kdy projektová žádost je nastavena na příliš velký objem finančních prostředků, ale potenciální realizátor, poskytovatel agroturistických služeb, by si představoval možnost získání menšího finančního obnosu (konkrétně např. do 0, 5 mil Kč). Je to známý problém související s nutností vlastní finanční spoluúčasti při realizaci projektů, což při vysokém objemu získané dotace může činit problém.

Jak je ale možné vidět v odpovědích respondentů, ne všichni sdílejí tento názor a objevují se i hlasy připomínající nízkou podporu ze strany státu, regionálních institucí či dotačních titulů. V realizovaném průzkumu se objevilo několik odpovědí souvisejících s limitujícími faktory pro rozvoj agroturistiky ze strany potřebné udržitelnosti projektu po jeho vlastní realizaci. Respondenti připomínají, že návštěvnost regionu není nikterak ohromující a potřebná (mnohdy i pětiletá) následná udržitelnost aktivit realizovaných v rámci získané podpory vlastního projektu, může být skutečně problém končícím mnohdy až nepříjemnostmi související s nutností vrácení dotací. Autor se domnívá, že toto je skutečnost zahrnutá v rámci všech dotačních titulů souvisejících s projekty financovanými

z prostředků EU. Rychlá a efektivní změna v tomto případě je pravděpodobně nemožná a je otázkou, zda se jí podaří zahrnout do dalších plánovacích období čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU.

Hlavními finančními zdroji využitelnými pro podporu v rámci rozvoje agroturistiky v Krušných horách jsou především „Program rozvoje venkova“, „Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS II Severozápad“ a rozpočet Ústeckého kraje.

Program rozvoje venkova přispívá k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření.“ (Program rozvoje venkova, 2011).

Z programového dokumentu lze vyčíst, že pro potřeby agroturistiky je vhodné Opatření osy III. 1.1 - Diverzifikace činností nezemědělské povahy. Opatření je zaměřeno na realizaci jednotlivých aktivit ve venkovských oblastech v rámci diverzifikace činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským činnostem s cílem dosažení výrazného posílení ekonomického potenciálu a zajištění podmínek pro kvalitní život místních obyvatel a stability venkovského prostoru při podpoře zaměstnanosti. Záměr a) je určen na zahájení a rozvoj aktivit zejména v oblasti výroby a zpracování včetně podpory tradičních řemesel.

V rámci tohoto opatření je například možné realizovat opravu, rekonstrukci, dostavbu či přestavbu objektů sloužících k ubytovacím či stravovacím aktivitám. Možná je ale také realizace projektů podporujících rozvoj cestovního ruchu na venkově, tedy i agroturistických aktivit na farmách, rančích či zemědělských podnicích. Tyto aktivity však zahrnují především větší finanční částky a prostředky.

V případě zájmu o menší finanční prostředky je zde opatření Osy IV. Leader. Hlavním cílem Osy IV je realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství. Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkovských oblastí zvláště vhodnou metodou, protože sloučením různých subjektů působících v rurálním prostoru tyto principy vedou k pozitivním efektům.

V prioritní ose 4 Programu rozvoje venkova byly a jsou podporovány projekty rozvoje tzv. „Místních akčních skupin“, realizace „Místních rozvojových strategií“ a „Realizace projektů spolupráce.“ Je to šance, jak prostřednictvím relativně „malých“ projektů (v řádu statisíců) dosáhnout společnými silami cílů vedoucích například k propagaci regionu či agroturistických aktivit. A právě do těchto projektů se mohou jednotlivé farmy, ranče či další subjekty zapojit.

Regionální operační program NUTS II Severozápad představuje programový dokument, jako program určující priority pro čerpání strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013 pro region soudržnosti Severozápad, tvořený Karlovarským a Ústeckým krajem (Regionální operační program, 2011).

Pro potřeby rozvoje agroturistiky jsou vhodné následující oblasti podpory v tomto programu:

- Oblast podpory 4.2 - Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení: Předmětem podpory jsou projekty zaměřené mimo jiné na Výstavbu, rekonstrukce a modernizace vhodných objektů na celoroční ubytovací zařízení včetně doprovodné infrastruktury a nezbytného zázemí.
- Oblast podpory 4.3 - Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů cestovního ruchu.

Z dostupných zdrojů na webovém portálu ROP Severozápad (aktualizace úspěšných projektů proběhla naposledy v červnu 2010) však vyplývá, že pro oblast agroturistiky a její přímou podporu nebyl předložen prozatím žádný úspěšný projekt v regionu Krušných hor.

V rozpočtu Ústeckého kraje je možné využít několik dotačních titulů souvisejících zejména s podporou projektů souvisejících s úhradou „Drobných provozních nákladů“ (náklady na jednání pracovních skupiny apod.), „Průběžnou aktualizací již zpracovaných rozvojových dokumentů, které nevyžadují větší finanční náklady“ (možnost pro obce při zpracovávání strategií cestovního ruchu, rozvojových dokumentů apod.), „Posílení absorpční kapacity subjektů působících v oblasti agroturistiky formou výhodně úročených půjček,“ či realizací menších projektů souvisejících s dotačními tituly „Sport a Volný čas.“ (Ústecký kraj, 2011).

Je tedy možné obecně shrnout, že finanční nabídky a podpory pro specifickou oblast cestovního ruchu, jako je agroturistika, lze využít. Oslovení respondenti se však shodují v tom, že pro využití těchto nabídek a možností je nutné překonat velkou byrokratickou zátěž, kterou s sebou nese předložení žádosti a úspěšná realizace jakéhokoli projektu. Autor se v tomto směru s respondenty shoduje, avšak dodává, že je to nutnost, která je nastavena a buď těchto nabídek využijeme, nebo tyto finanční prostředky zůstanou nevyužity.

7 Závěr

Agroturistika, jako specifická a šetrná forma cestovního ruchu, má své místo v Krušných horách. Veřejnost, představitelé obcí i poskytovatelé služeb mají jasnou představu o agroturistice jako o pojmu, horší je to však již s představou o skutečné náplni agroturistiky. Tento nesoulad mezi vlastním vnímáním podstaty a realizace agroturistiky přináší do věci odlišné chápání této problematiky v uvedených cílových skupinách. Není to však překážkou k tomu, aby nebylo možné říct, že agroturistika v Krušných horách neexistuje.

Při zpracovávání této diplomové práce bylo osloveno několik cílových skupin s otázkami mapujícími znalosti, zkušenosti a názory v problematice související s agroturistikou v Krušných horách. Cílem práce bylo poukázat na možnosti využití agroturistiky, jako příležitosti pro rozvoj venkova v Krušných horách. Tento cíl se převážně podařilo naplnit.

Z výsledků práce vyplývá, že oblast Krušných hor je veřejností vnímána jako místo vhodné pro realizaci a rozvoj agroturistiky, přestože se jedná o region v minulosti více, dnes již o něco méně, zasažený průmyslovou činností. Odlišný názor na tuto problematiku mají představitelé obcí, kteří by přivítali větší nabídku aktivit v rámci svého regionu a agroturistiku spojují s možností rozvoje své obce, snížením nezaměstnanosti a oživením venkova. To je však podle poskytovatelů služeb, farmářů, majitelů penzionů či malých statků, kteří problematiku vnímají podobně jako představitelé obcí, možné jen za předpokladu změny legislativy a finanční podpory ve prospěch realizátorů agroturistických aktivit.

Agroturistické nabídky v rámci území Krušných hor existují, jsou nabízeny a realizovány. Problémem zůstává problematika propagace těchto aktivit. Propagace na institucionální úrovni do letošního roku v regionu v podstatě neexistovala. Jednotlivé farmy, statky, jezdecké stáje či ranče dávají o svých aktivitách veřejnosti vědět samostatně, dle svých možností a prostředků. A přestože veřejnost projevuje zájem o agroturistiku, musí vynaložit poměrně velké úsilí v dnešní době plné moderních technologií k tomu, aby se dopátrala ke konkrétním nabídkám. Mnohdy nezbývá než dát na radu přátel, či znát název farmy či webové adresy a v prohlížeči si samostatně vyhledat potřebné informace.

V této problematice by pomohla snaha kompetentních orgánů v oblasti cestovního ruchu učinit kroky vedoucí k propagaci agroturistických aktivit soustředěných do minimálního počtu míst tak, aby pro veřejnost i poskytovatele služeb byla vzájemná komunikace jednodušší. Dobrým vodítkem by mohly být již existující portály cestovního ruchu v sousedních krajích, které na agroturistiku reagují již několik let pružněji.

V této práci je uvedena a přehledně shrnuta nabídka 16 farem, rančů, jezdeckých stájí či statků v rámci regionu Krušných hor, které splňují parametry agroturistických zařízení. Není to zdaleka výčet veškerých existujících nabídek v rámci Krušných hor v Ústeckém kraji. Je to však vzorek zařízení, která mají svou nabídku dostupnou veřejnosti a vykazují aktivity související s agroturistikou. Dá se tedy říci, že v Krušných horách nabídka agroturistických aktivit existuje. Jen je potřeba vyvinout větší úsilí k jejich nalezení. To může být jedním z limitujících faktorů pro další rozvoj agroturistiky.

Největší zájem veřejnosti o agroturistické aktivity je v letních měsících, odpovídá tomu na druhé straně i deklarovaný zájem o své aktivity i skupina poskytovatelů služeb, kteří zodpověděli tuto otázku v dotazníkovém průzkumu. Krušné hory však mají potenciál své nabídky v souvislosti s možnými agroturistickými aktivitami také ve zbylých měsících roku. Letní měsíce jsou přirozeně spjaté s dobou dovolených, odpočinku a tak se potřeba propagace aktivit a služeb nemusí jevit jako potřebná. Cílená a účinná propagace aktivit po celý rok, např. na webových portálech uvedených v diskusní části této práce, by jistě byla efektivním a správným směrem k rozvoji agroturistických aktivit v Krušných horách.

Dalším z faktorů, které mohou ovlivnit rozvoj agroturistiky v Krušných horách je podpora této snahy ze strany kompetentních orgánů a obcí, kde by tyto aktivity měly probíhat či již probíhají. Pokud se snaha provozovatelů farem či rančů neseťká s podporou či pochopením představitelů obcí či poskytovatelů dotačních prostředků, může to vést k tomu, že se již dále tyto aktivity nebudou rozvíjet. V rámci možného rozvoje aktivit souvisejících s agroturistikou v Krušných horách musí být všem stranám jasné, že bez společného postupu a vzájemné podpory to nepůjde. Vhodným řešením může být podpora rozvoje místních akčních skupin,

společný postup při realizaci strategických cílů a plánování v obci či regionu, společný postup při propagaci aktivit. Vzájemnou spoluprací může být také realizováno větší množství projektů souvisejících s rozvojem a podporou venkovských oblastí a obcí, třeba realizací agroturistických aktivit. Současně pak vzájemnou místní spoluprací a partnerstvím v různých projektech, může být překonáno i množství dalších překážek související se složitostí získávání finančních prostředků ve formě dotací, udržitelností projektů i přemíry byrokratických záležitostí.

V úvodu této práce byly stanoveny její cíle. Dotazníkový průzkum realizovaný mezi širokou veřejností, představiteli obcí a poskytovateli služeb prokázal, že Krušné hory jsou vnímány jako místo vhodné pro rozvoj agroturistických aktivit. Existenci těchto aktivit pak dokazuje výčet šestnácti farem, rančů, jezdeckých stájí a klubů působících v rámci regionu Krušných hor. Oslovená veřejnost má o tyto služby zájem, vítá je a podporuje. Mezi limitující faktory a zároveň možnosti podpory existujících nabídek agroturistických služeb či jejich dalšího rozvoje můžeme zařadit propagaci služeb, podporu ze strany obcí a institucí, zájem veřejnosti, umístění zařízení a finanční prostředky. To jsou fakta vyplývající z vyhodnocení přijatých odpovědí respondentů dotazníkového průzkumu, které je součástí této práce.

Výsledky této práce mohou posloužit jako vodítko pro případnou aktualizaci strategie cestovního ruchu Ústeckého kraje, kde se o agroturistice hovoří pouze okrajově. Možné využití by bylo také například při realizaci samostatné koncepce či strategii rozvoje agroturistiky v Krušných horách. Minimálně však může jít o přínos představitelům obcí, na jejichž území již nyní existuje nabídka agroturistických aktivit, kdy jednotlivé části této práce seznamují čtenáře s pojmem agroturistika a s tím související možné aktivity, které mohou vést k rozvoji obce. Poskytovatelé služeb či majitelé farem a rančů mají již s agroturistikou určité zkušenosti, jim by závěry této práce mohly přinést určitou podporu či vodítko související se získáváním finančních prostředků či možného využití vhodných nástrojů pro propagaci svých služeb.

8 Zdroje informací

8.1 Seznam literatury

- BÁRTA, P. 2006: *Venkov: mýty a skutečnost*. Revue politika, c. 6–7: 19–25 s.
- BOJNEC, S. 2004: *Farm tourism: Myth or reality?* In Petrick, M., Weingarten P.: *The Role of Agriculture in Central and Eastern European Rural Development: Engine of Change or Social Buffer?* Institut für Agrarentwicklung in Mittel und Osteuropa, 286–304 s. ISBN 3-9809270-4-0.
- CLOKE, P. 2000: *Rural*. In Johnston, R. J., et al.: *The Dictionary of Human Geography*. 4th ed., Blackwell Publishers Ltd, Oxford. ISBN 0631205608.
- DAVID, P., SOUKUP, V. 2002: *Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Krušné hory*, Praha: Marco Polo, ISBN 80-86050-23-8.
- DIVIŠ, I. 2005: *Stavby ve venkovském prostoru*. In Štenclová, Š., et. al.: *Obnova venkovského prostoru*. Praha: Česká zemědělská univerzita. ISBN 80-213-1277-7.
- FREY, P. 2008: *Marketingová komunikace*, Praha : Management Press, 2008. ISBN 978-80-7261-160-7
- HÁJEK, T. 2002: *The development potential of Czech rural areas and rural tourism*. Ministerstvo životního prostředí, Praha, online: http://www.cazv.cz/2003/2002/ekon12_02/Hajek.pdf, cit. 5.4.2011.
- HESKOVÁ, M. 2009: *Marketingová komunikace a moderní trendy v marketingu*, Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1520-5
- JANOTKA K., 1999: *Venkovská turistika a agroturistika*. SOCR Pardubice, Pardubice. 112 s
- KISS, R. 2004: *Tourism in Central Eastern Europe*. In Rátz, T.: *European Tourism*. Kodolányi János University College, Székesfehérvár. 103–121s. ISBN 963 9558 12 5.
- MAŘÍKOVÁ, H. et al. 1996: *Velký sociologický slovník*. Karolinum, Praha, ISBN 80-7184-311-3.

- MIKŠÍČEK, P. 2005: *Sudetská pouť aneb Waldgang*, Praha: Nakladatelství Dokořán, ISBN 80-7363-009-5.
- NILSSON, P., A. 2002: *Staying on Farms, An Ideological Background*. Annals of Tourism Research.
- NUNVÁŘOVÁ, S. 2007: *Rozvoj venkova*. Brno: Masarykova univerzita – ESF, 108s.
- PÁSKOVÁ M., Zelenka, J. 2002: *Cestovní ruch – výkladový slovník*. Praha: MMR ČR, 1. vyd., . 448 s.
- PERLÍN, R. 2007: *Venkov, typologie venkovského prostoru*. online: <http://www.mvcr.cz/odbor/reforma/perlin.pdf>, cit. 14.4.2011.
- PODHORSKÝ, M. 2004: *Ústecký kraj*, Praha: Freytag & Bern, 1. vyd., 192 s.
- POUROVÁ, M. 2000: *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice*, Praha: KUFŘ, 1. vyd. ISBN 80-213-0672-6.
- RÁTZ, T. 2004: *European Tourism*. Kodolányi János University College, Székesfehérvár, 121 s. ISBN 963 9558 12 5.
- STŘÍBRNÁ, M. 2005: *Venkovská turistika a agroturistika*, Praha: Profi Press, 1. vyd., ISBN 80-86726-14-2.
- SESE~NA, J., P. 2004: *Residential Tourism*. online: <http://primapanama.blogs.com/panama-residential-devel/files/residential-tourism-spain.pdf>, cit. 14.4.2011.
- TCHETCHIK, A. et al. 2006: *Rural Tourism: Development, Public Intervention and lessons from the Israeli Experience*. Discussion Paper No. 12.06, The Hebrew University of Jerusalem, Jerusalem, 42 s.
- TICHÁ, T. 2006: *Kultura a cestovní ruch, hlavní konkurenční výhody České republiky*. Praha, 98 s. Diplomová práce na Fakultě mezinárodních vztahu VŠE Praha. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jarmila Netková.
- VYSTOUPIL, J. et al. 2006: *Atlas cestovního ruchu*. MMR ČR, Praha. 158 s.

8.2 Internetové zdroje

ANONYMUS 2011: *World Ecotourism Summit – Québec 2002*. World Ecotourism Summit – Québec 2002-Québec Declaration on Ecotourism, online: <http://www.worldtourism.org/sustainable/IYE/quebec/anglais/declaration.html>, cit. 19.1.2011.

ANONYMUS 2011: Ústecký kraj – tiskové zprávy – Vznikla nová destinační agentura Krušné hory, online: http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1656287&p1=84858, cit. 19.1.2011.

CENTRUM AKTIVNÍHO ODPOČINKU. 2011: *Centrum aktivního odpočinku Mikulovice u Kadaně*, online: <http://www.agrorelax.cz/>, cit. 9. 4. 2011.

ČSÚ. 2011: *Český statistický úřad, Ročenka kraje – Ústecký kraj*, online: <http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/home>, cit. 9. 4. 2011-04-25

ECEAT. 2011: *European Centre for Ecology and Tourism*, online: <http://www.eceat.cz/>, cit. 7.4.2011.

EKOLIST.CZ. 2011: Liberecký kraj podporuje agroturistiku, online: <http://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/zpravy-zd/liberecky-kraj-podporuje-agroturistiku>, cit. 24. 4. 2011

EKOLOGICKÁ KOZÍ FARMA. 2011: *Ekologická kozí farma Zásada u Kadaně*, online: <http://www.kozifarma.cz/>, cit. 9. 4. 2011.

FARMA KLÍNY. 2011: *Farma Klíny*, online: <http://www.konici.info/>, cit. 9. 4. 2011.

I-CESTOVÁNÍ.CZ. 2011: *Portál i-cestovani.cz, Agroturistika*, online: (I-cestování.cz, 2011) <http://www.i-cestovani.cz/cz/index/agroturistika-a34/>, cit. 9. 4. 2011.

JEZDECKÝ KLUB KRUPKA. 2011: *Jezdecký klub Krupka*, online: <http://www.jk-krupka.ic.cz/>, cit. 9. 4. 2011.

JEZDECKÝ KLUB NATURAL SLAVOŠOV. 2011: *Jezdecký klub Natural Slavošov*, online: <http://www.stajrehlovice.websnadno.cz/>, cit. 9. 4. 2011.

JEZDECKÁ STÁJ KALEK. 2011: *Jezdecká stáj Kalek*, online: <http://www.staj.kalek.cz/>, cit. 9. 4. 2011.

JÍZDÁRNA JENÍKOV. 2011: *Jízdárna Jeníkov*, online: <http://jizdarnajenikov.webnode.cz/produkty/>, cit. 9. 4. 2011.

KEZ O.P.S.. 2011: *Kontrola ekologického zemědělství*, online: <http://www.pro-bio.cz/cms/adresar/adresa.php>, cit. 9. 4. 2011.

KOŇSKÁ FARMA FOJTOVICE. 2011: *Koňská farma Fojtovice*, online: <http://www.fojtovice.cz/>, cit. 9. 4. 2011.

KOZÍ A OVČÍ FARMA KOJETÍN.2011: *Kozí a ovčí farma Kojetín u Kadaně*, online: <http://www.farmakojetin.ic.cz>, cit. 9. 4. 2011.

KVAGRO.cz. 2011: *Agroturistika v Karlovarském kraji*, online: <http://www.kvagro.cz/cz/>, cit. 24. 4. 2011

LIBERECKÝ KRAJ. 2011: *Katalog cestovního ruchu v Libereckém kraji*, online: <http://bedekr.liberecky-kraj.cz/cs/cilove-skupiny/agroturistika.html>, cit. 24. 4. 2011

MMR. 2011: *CzechTourism*, MMR. online: <http://www.czechtourism.cz/>, cit. 9.4.2011.

NA FARMU.CZ. 2011: *NA FARMU.CZ: Agroturistika dovolená na statcích po celé Evropě*, online: <http://www.nafarmu.cz/>, cit. 9.4.2011.

RANČ U MATĚJE. 2011: *Ranč u Matěje*, online: <http://www.rancumateje.cz/kontakty.htm/>, cit. 9. 4. 2011.

RANČ SAINT ANTHONY. 2011: *Ranč Saint Anthony*, online: <http://www.saintanthony.cz/>, cit. 9. 4. 2011.

RANČ HORNÍ VES. 2011: *Ranč Horní ves*, online: <http://http://www.volny.cz/ranchhorniwes/onas.htm/>, cit. 9. 4. 2011.

RANČ OÁZA VÝSLUNÍ. 2011: *Ranč oáza Výsluní*, online: <http://www.rancoaza.cz>, cit. 9. 4. 2011.

SELSKÝ DVŮR PERŠTEJN. 2011: *Selský dvůr Perštejn*, online: <http://www.selsky-dvur.com>, cit. 9. 4. 2011 .

SWAZ VENKOVSKÉ TURISTIKY. 2011: *Svaz venkovské turistiky*, online: <http://www.svazvt.cz/>, cit. 15.4.2011.

ÚSTECKÝ KRAJ. 2011: Brána do Čech, online: <http://www.branadocech.cz/>, cit. 24. 4. 2011

9 Seznam obrázků

Obr. č. 1 - Geografická mapa Ústeckého kraje	24
Obr. č. 2 - Poloha Ranče u Matěje	30
Obr. č. 3 - Poloha ranče Saint Anthony	31
Obr. č. 4 - Poloha Ekologické kozí farmy Zásada u Kadaně	32
Obr. č. 5 - Poloha Jezdecké stáje Kalek	33
Obr. č. 6 - Poloha Centra aktivního odpočinku Mikulovice u Kadaně	34
Obr. č. 7 - Poloha farmy Klíny	35
Obr. č. 8 - Poloha sídla a stáji jezdeckého klubu Krupka	36
Obr. č. 9 - Poloha koňské farmy Fojtovice	37
Obr. č. 10 - Poloha ranče Horní ves	38
Obr. č. 11 - Poloha Selského dvora Perštejn	39
Obr. č. 12 - Poloha stáji jezdeckého klubu Slavošov	40
Obr. č. 13 - Poloha kozí a ovčí farmy Kojetín u Kadaně	41
Obr. č. 14 - Poloha jízdárny Jeníkov	42
Obr. č. 15 - Poloha farmy v Hoře svaté Kateřiny	43
Obr. č. 16 - Poloha ranče Oáza Výsluní	44
Obr. č. 17 - Poloha westernového ranče v Nové vsi v Krušných horách	45
Obr. č. 18 – Výsledek otázky: Setkal/la jste se již s pojmem „agroturistika“ a víte, co znamená?	48
Obr. č. 19 – Výsledek otázky: Máte osobní zkušenost alespoň s jednou nabídkou služby v oblasti agroturistiky?	49
Obr. č. 20 – Výsledek otázky: Pokud ANO, splnila služba Vaše očekávání? /byl/la jste spokojený/ná/?	51
Obr. č. 21 – Výsledek otázky: Pokud NE, měl/a byste případně zájem o aktivity či služby související s agroturistikou?	51
Obr. č. 22 – Výsledek otázky: Ideální dovolenou formou agroturistiky byste nejraději absolvoval/la?	54

Obr. č. 23 – Výsledek otázky: V jakém období byste agroturistiku vyhledával/a?	54
Obr. č. 24 – Výsledek otázky: Jsou pro vás Krušné hory lákavým regionem pro agroturistiku?.....	55
Obr. č. 25 – Výsledek otázky: Jaký typ aktivního trávení volného času preferujete?	55
Obr. č. 26 – Výsledek otázky: Máte ve Vaší obci zkušenosti s agroturistikou?	56
Obr. č. 27 – Výsledek otázky: Myslíte si, že ve Vaší obci či ve Vašem regionu je potenciál pro rozvoj agroturistiky?	57
Obr. č. 28 – Výsledek otázky: Je ve Vaší obci, podle vašeho názoru, nabídka služeb v agroturistice dostačující?.....	58
Obr. č. 29 – Výsledek otázky: Pokud NE, podpořil/la byste ve Vaší obci zájem o aktivity či služby související s agroturistikou?	58
Obr. č. 30 – Výsledek otázky: Setkal/la jste se již s pojmem „agroturistika“ a víte, co znamená?.....	61
Obr. č. 31 – Výsledek otázky: Poskytuje Vaše zařízení služby v oblasti agroturistiky?	61
Obr. č. 32 – Výsledek otázky: Pokud ANO, v jakém ročním období je o Vaše aktivity největší zájem?.....	63

10 Seznam tabulek

Tab. č. 1 - Vymezení venkovského a farmářského turismu a agroturismu.....	16
Tab. č. 2 - Agroturistická nabídka - Ranč u Matěje	30
Tab. č. 3 - Agroturistická nabídka - Ranč Saint Anthony	31
Tab. č. 4 - Agroturistická nabídka - Ekologická kozí farma Zásada u Kadaně	32
Tab. č. 5 - Agroturistická nabídka - Jezdecká stáj Kalek.....	33
Tab. č. 6 - Agroturistická nabídka - Centrum aktivního odpočinku Mikulovcice u Kadaně.....	34
Tab. č. 7 - Agroturistická nabídka - Farma Klíny	35
Tab. č. 8 - Agroturistická nabídka - Jezdecký klub Krupka.....	36
Tab. č. 9 - Agroturistická nabídka - Koňská farma Fojtovice.....	37
Tab. č. 10 - Agroturistická nabídka - Ranč Horní Ves.....	38

Tab. č. 11 - Agroturistická nabídka - Selský dvůr Perštejn	39
Tab. č. 12 - Agroturistická nabídka - Jezdecký klub Natural Slavošov	40
Tab. č. 13 - Agroturistická nabídka - Kozí a ovčí farma Kojetín u Kadaně	41
Tab. č. 14 - Agroturistická nabídka - Jízdárna Jeníkov.....	42
Tab. č. 15 - Agroturistická nabídka - Farma ekologického zemědělce Petra Pakosty	43
Tab. č. 16 - Agroturistická nabídka - Ranč Oáza Výsluní	44
Tab. č. 17 - Agroturistická nabídka - Rodinný westernový ranč v Nové vsi v Krušných horách	45
Tab. č. 18 - Souhrn odpovědí v otázce.....	52
Tab. č. 19 - Souhrn odpovědí v otázce.....	53
Tab. č. 20 – Přehled odpovědí na otázku znalosti pojmu agroturistika	66
Tab. č. 21 – Příklady možné propagace své nabídky prostřednictvím stávajících webových portálů	70

11 Přílohy

Příloha č. 1 - Vstupní webová stránka portálu www.nafarmu.cz	86
Příloha č. 2 - Vstupní webová stránka portálu www.prazdninynavenkove.cz ;	87
Příloha č. 3 - Vstupní webová stránka portálu www.ubytovani-na-farme.cz ;	88
Příloha č. 4 - Vstupní webová stránka portálu www.kudyznudy.cz ;	89
Příloha č. 5 - Vstupní webová stránka portálu www.branadocech.cz ;	90
Příloha č. 6 - Vstupní webová stránka portálu www.imostecko.cz ;	91
Příloha č. 7 - Vstupní webová stránka portálu www.kvagro.cz ;	92
Příloha č. 8 - Vstupní webová stránka portálu Katalog cestovního ruchu Libereckého kraje.....	93

Příloha č. 1 - Vstupní webová stránka portálu www.nafarmu.cz;

Zdroj: www.nafarmu.cz

na farmu, na venkov...

AGROTURISTIKA - DOVOLENÁ NA STATCÍCH PO CELÉ EVROPĚ

DOMŮ | EKOFARMY | FARMY U MOŘE | JEZDIT NA KONI | JET SE PSEM | HLEDAT V MAPĚ | HLEDAT PODLE ZEMĚ

[proč s námi](#) - [info o firmě](#) - [cestovní podmínky](#) - [kontakt](#) - [naplánovat trasu](#) - [počasí Česky](#) - [jízdni řády](#)

REZERVACE
mail: [info\(zavináč\)nafarmu.cz](mailto:info(zavináč)nafarmu.cz)
skype: heritage-trails
telefon: +420 541 235 822

NAJDI STATEK
podle země
podle typu
podle stylu
podle stravování
podle třídy (hvězdiček)
podle ceny
VYHLEDÁT
NAJDI TĚ JINAK
najdi slovo GO

AGROTURISTIKA, STATKY, EKO FARMY - romantické prázdniny na venkově
Objevte požitky z prostého venkovského života v pradávném rytmu střídajících se ročních období a soužití s přírodou. Vyberte si pro své **prázdniny na venkově** [statek](#), [eko farmu](#), [chalupu](#), penzion, apartmán či hotel na venkově v [Česku](#), [Rakousku](#), [Itálii](#) nebo jinde v Evropě, jež nabízí agroturistika.

ODKAZY
HERITAGE TRAILS
Ekofarmy v Evropě
STEZKY DĚDICTVÍ - průvodce dobrými restauracemi
ECEAT CZ
EU DOTACE pro cestovní ruch

Zdroj: www.prazdninynavenkove.cz

Prázdniny na venkově

PRÁZDNINY NA VENKOVĚ

- nabídka ubytování
- cestovní podmínky
- proč s námi
- kontakty
- užitečné odkazy
- kniha návštěv

oblast

druh ubytování

cena do

zobrazit

...vzpomeňte si...

CzechTourism
travel.ECEAT

ECEAT

NaFarmu.cz

Zdroj: www.ubytovani-na-farme.cz

Asociace soukromého zemědělství ČR provozuje [Adresář farm](#) | [Inzerce](#) | [Obchod](#) | [Ubytování na farmě](#)

Aktuality

Ubytování na farmě

Vítejte na stránkách Ubytování na farmě, které jsme pro Vás připravili ve spolupráci s farmáři z Asociace soukromého zemědělství ČR. Věříme, že zde naleznete dostatek informací o místě kde chcete strávit svůj volný čas. Nabídka ubytování na farmách v Čechách i na Moravě je opravdu široká, stejně jako je široká nabídka služeb které Vám farmáři mohou nabídnout. Věříme, že k Vaší spokojenosti při výběru přispěje i rezervační systém, který Vám umožní rezervaci Vašeho pobytu během několika minut prostřednictvím internetu. Vyberte tedy s radostí a klidem.

Kancelář ASZ ČR

Aktuality
20.12.2010
[Jak přidat farmu - penzion?](#)
Všechny aktuality
Chci zasílat aktuality na e-mail:

Nastavení zasílání >>

**HLEDEJ
UBYTOVÁNÍ**

Náhled pro tisk

Asociace soukromého zemědělství ČR © 1998-2011 | kancelar@asz.cz
Dělnická 30, 170 00 Praha 7 - Holešovice | tel.: 266 710 414 | fax: 266 710 413
[Adresář farm](#) | [Inzerce](#) | [Obchod](#) | [Ubytování na farmě](#) | [Hledej ubytování](#) | [Profil](#)
Publikační a redakční systém Publica © 2009-2011

Příloha č. 4 - Vstupní webová stránka portálu www.kudyznudy.cz:

Zdroj: www.kudyznudy.cz

The screenshot displays the homepage of the website www.kudyznudy.cz. At the top, there is a logo for "Kudy z nudy" with the tagline "Dovolená v Česku – to leží!". To the right of the logo, there are three weather icons for different days: "pondělí" (15/9 °C), "úterý" (15/9 °C), and "středa" (17/9 °C). Further right is a search bar with the text "Hledejte..." and a search icon. Below the search bar are two green buttons: "Přihlásit" and "Vstoupit obsah".

Below the header is a blue navigation bar with the following links: "Domů", "Vyhledávání", "Aktivity & akce", "Aktuality", "Cestování po ČR", "Výlety", "Foto & video", and "Mapy".

The main content area is divided into two columns. The left column features a large image of planets and a small map of the Czech Republic. Below the image is a text box that reads: "Oslavte příchod jara v Česku! Užijte si Velikonoce netradičně celý dáneč. Na mapu". The right column contains a search form titled "Vyberte si region:". It includes a map of the Czech Republic, a dropdown menu for "Vyberte oblast", a dropdown menu for "Zadejte město", a button for "Vyberte aktivitu & akci", a text input field for "Zadejte text", and a red "Vyhledat" button.

Below the main content area is a horizontal navigation bar with four tabs: "Aktuality", "Doporučujeme", "Nejnovější", and "Tipy na víkend".

The "Aktuality" tab is active and shows three article cards. The first card is titled "V ostravské zoo mají nový pavilon Papua" and features an image of a fish. The second card is titled "Hrad a výlet – to je synonymum" and features an image of a castle. The third card is titled "Nejnovější stopa dinosaura u nás" and features an image of a dinosaur. Each card includes a date stamp "25.4.2011 15:55" and a small "Celý článek" link.

On the right side of the page, there is a vertical sidebar with a green header "Rychlá voľba:". Below the header are several menu items: "Plánovač výletů", "Doporučené výlety" (with a small image of a family), "Kalendář akcí", "3D prohlídky", "Rady a tipy", "Česká nej", "Regiony ČR", and "Žebříčky a aktivity".

Zdroj: www.branadocech.cz

The screenshot shows the homepage of the website www.branadocech.cz. At the top left is the logo "Brána do Čech" with the tagline "Krásku hledáte doma". Below the logo is a navigation bar with four regions: "Dolní Poohří", "Krušné hory", "České Švýcarsko", and "České středohoří", along with a "Přidat obsah" button. A search bar is located at the top right. The main banner features a photograph of three hikers walking on a path overlooking a valley. On the right side, there is a yellow "Tip na výlet!" (Travel Tip) box with a search filter. The filter includes sections for "Oblast:" (Region) with checkboxes for "Dolní Poohří", "Krušné hory", "České Švýcarsko", and "České středohoří"; and "Dostupnost:" (Availability) with checkboxes for "Autem", "Na kole", and "Pěšky". A "Vyhledat" (Search) button is at the bottom of the filter. Below the banner, there are four columns of featured content, each with a small image and a text block. The first column is titled "Náš tip:" and features "Kříž latinský - Strupčice". The second is "Nejnovější místo:" and features "Letní sportovní areál - Jiřetín pod Jedlovou". The third is "Nejnovější trasa:" and features "Štoly - naučná stezka Údolím Mlýňky - Dolní Podluží". The fourth is "Nejbližší akce:" and features "Jaroslav Svěcený + Základní umělecká škola - Bílina". To the right of these columns is a map of the Czech Republic with a red dot indicating the location of the featured areas. Below the map is the "Aktuality" (News) section, which includes the text "Řípská pouť aktuálně: 23.04.2011".

Tip na výlet!

Místo Akce Trasa

Oblast:

- Dolní Poohří
- Krušné hory
- České Švýcarsko
- České středohoří

Dostupnost:

- Autem
- Na kole
- Pěšky

Vyhledat

Náš tip:

Kříž latinský - Strupčice

Novodobý pískovcový kříž. [Více...](#)

Nejnovější místo:

Letní sportovní areál - Jiřetín pod Jedlovou

Nachází se ve východní části obce v bezprostřední blízkosti lesa. Areál obklopuje objekt bývalé školy, který se z části již stal jeho součástí. Nachází se zde bar s občerstvením, sociální zázemí se sprchami a teplou vodou, ... [Více...](#)

Nejnovější trasa:

Štoly - naučná stezka Údolím Mlýňky - Dolní Podluží

Trasa 4,5 km Hornická naučná stezka prochází zhruba dva kilometry jižně od Dolního Podluží, v údolí potoka Mlýňka (dříve Zlatý potok). Střední částí údolí prochází linie geologické poruchy tzv. lužického přeměny, ... [Více...](#)

Nejbližší akce:

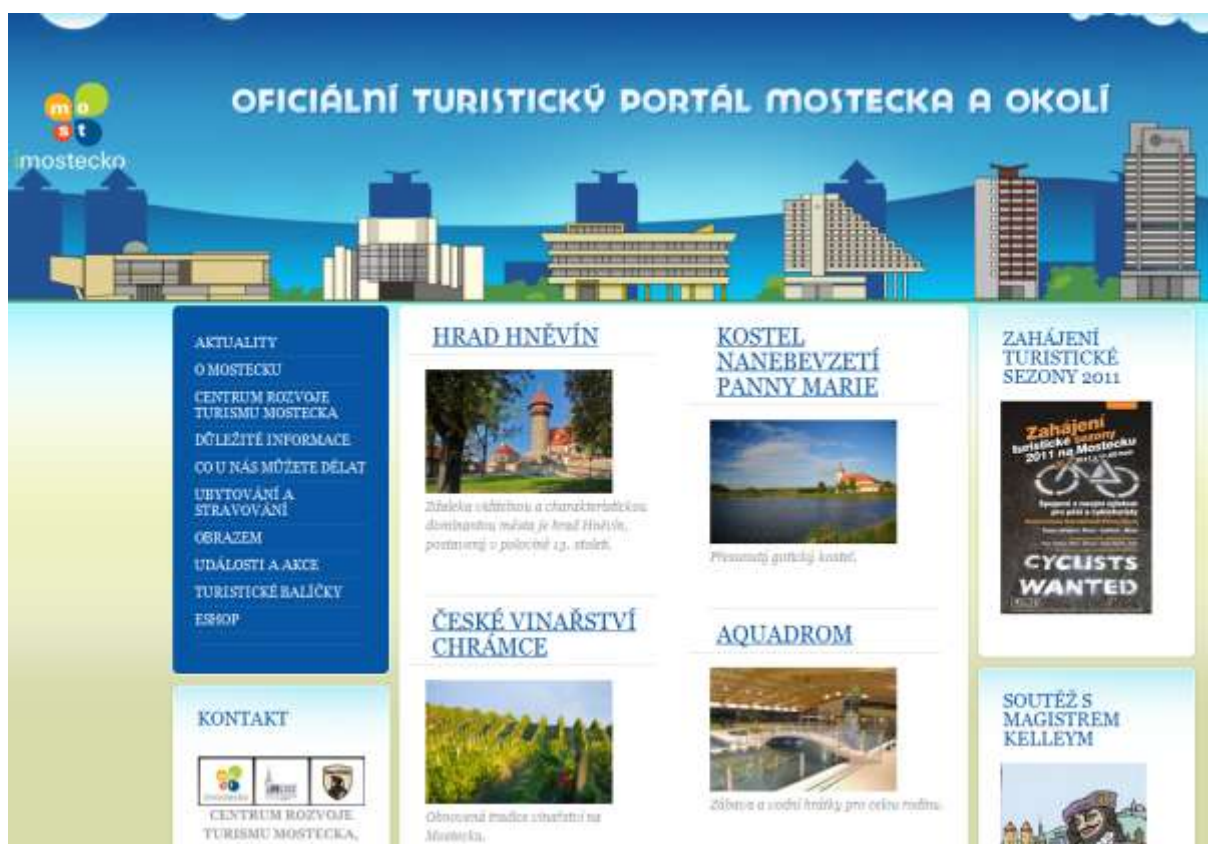
Jaroslav Svěcený + Základní umělecká škola - Bílina

Koncert s tématickým repertoárem z období Gustava Waltera. Před koncertem bude starostou města Bíliny Josefem Horáčkem uděleno čestné občanství osobnostem města Bíliny. [Více...](#)

Aktuality

Řípská pouť aktuálně:
23.04.2011

Zdroj: www.imostecko.cz

KVAGRO.cz
agroturistika v Karlovarském kraji

úvod
agroturistika na Karlovarsku
kam za agroturistikou
aktivity
agroturistický kalendář
články
kontakt

KARLOVARSKÝ KRAJ

Přidejte Vaše podnikání do databáze kvagro.cz
přidat agroturistický cíl

úvod

AGROTURISTIKA V KARLOVARSKÉM KRAJI

Agroturistika znamená dovolenou na farmě, kde si můžete vychutnat klid venkovského života či aktivní dovolenou v strávenou s koňmi, rybolovem, pěší turistikou či cykloturistikou...

A proč v Karlovarském kraji? Protože u nás najdete velký výběr míst specializovaných na agroturistiku v krásné, nedotčené přírodě.

KAM ZA AGROTURISTIKOU
vyberte si kam za agroturistikou ...

AKTIVITY
načtete si na chvilku dělat ...

ČLÁNKY O AGROTURISTICE
přečtete si pro inspiraci ...

Představujeme: AGHITOUR
Pokud hledáte v okolí Nejdku možnost vyhoupnout se na koňský hřbet a vychutnat si ten nádherný pohled, který se Vám ze sedla nabízí, určitě zavítejte do Nejdku u Karlových Varů.
Příjemné domácí prostředí této jzdárny a zároveň profesionalita instruktorů je zárukou toho, že budete z Nejdku odjíždět s dobrým pocitem a budete se určitě

Zdroj: <http://bedekr.liberecky-kraj.cz/cs/cilove-skupiny/agroturistika.html>

Katalog cestovního ruchu Libereckého kraje

Dovolená s dětmi

Aktivní dovolená

Poznávací dovolená

Svatby a romantické pobyty

Relaxační a léčebná dovolená

Kongresová a incentivní turistika

Školní a zájmové pobyty

Dovolená bez bariér

Agroturistik

Turistické regiony

- [Jizerské hory](#)
- [Český ráj](#)
- [Krkonoše](#)
- [Českolipsko](#)

Informace pro návštěvníky

- [Liberecký kraj](#)
- [Praktické informace](#)
- [Turistické informace](#)
- [Regionální výrobky](#)
- [Česká kuchyně](#)
- [Jak vybrat ubytování](#)
- [Volejte se k našim specialistům](#)

[Úvodní strana](#) > [Cílové skupiny](#)

AGROTURISTIKA

Katalog - Agroturistika

Venkovská turistika a agroturistika je v současnosti jednou z nejatraktivnějších forem rekreace. I v Libereckém kraji čím dál tím více lidí vyhledává možnost strávit svou dovolenou na farmách a zemědělských usedlostech. Snad je láká příležitost zapomenout na problémy civilizace, anebo se chtějí alespoň na chvíli vrátit k životu v souladu s přírodou. Mnozí rodiče zvolí tuto dovolenou kvůli svým malým dětem, kterým chtějí přiblížit život na venkově. Návštěvníci mají možnost ochutnat domácí produkty, jako kozi a ovčí sýr nebo čerstvé mléko, mohou se také zapojit do běžných venkovských prací.

Turistika na koni neboli hipoturistika k agroturistice neodmyslitelně patří. První koňskou stezkou na Liberecku je trasa z Jablonce nad Jizerou do Abrechtic u Tanvaldu, která má 25 kilometrů. Hipostezky na Českolipsku navazují na hustou síť tras v sousedním Německu. Provedou vás krajem českého básníka Karla Hynka Máchy nebo bývalým vojenským prostorem Ralsko, který je dnes nedotčeným územím čekajícím na své objevitele. Jednotlivé hipostezky spojují tzv. stanice. Ty poskytují ustájení koní, ubytování pro jejich jezdce, jezdeckou školu, vyjížďky na koních, kočárem či bryčkou, a pobytové tábory pro dospělé i děti. Pro odvážnější existuje i možnost vyzkoušet si westernové ježdění a naučit se kovbojským dovednostem. V neposlední řadě nabízí řada farem také hipoterapii, která je jednou z nejpřirozenějších léčebných metod.

Příznivci jezdeckví by si neměli nechat ujít na konci léta každoročně pořádané dostihy v Mimoně a také Hubertovy jízdy, které se konají na podzim v reži mnoha stájí Libereckého kraje.

Stanice spojující hipostezky fungují ve většině případů také jako agrofarmy. Kromě koní se zde chovají další hospodářská zvířata, nejčastěji kozy a ovce. Zatímco ještě před několika lety kraj evidoval jen desítku takovýchto farem, dnes jich je dvojnásobek a jejich počet se každým rokem zvyšuje. Agroturistické farmy můžete najít ve všech regionech Libereckého kraje, například ve vesničce Čikvásky u Semí, Machnině u Liberce, Abrechticích v Jizerských horách, Raspenavě, Doksech, Heřmanicích v Podještědí nebo Pasekách nad Jizerou.

V Libereckém kraji přibývá také ekofarem a center zaměřených na ekologickou výchovu. Ekofarmy v Pánčíně u Jablonce, Horní Branné, Plavech nebo Rostokách u Jilemnice nabízejí svým návštěvníkům ukázky tradičních řemesel, ochutnávku bio produktů, které je možné si na farmách zakoupit. Samozřejmostí je i možnost zapojit se do běhu prací na farmě. Ekologická centra například v Liberci, Otáňčově v Hájích, Sedmihorkách a České Lípě připravují pro děti i dospělé programy ekologické výchovy, poznávací výlety a exkurze, výstavy a rukodělné dílny.

[Text k vytištění - PDF](#)

[Náhled pro tisk](#)

Zajímavé odkazy

- [Český ráj](#)
- [Krkonoše](#)
- [Lužické hory](#)
- [Jizerské hory](#)
- [Českolipsko](#)
- [České Švicarsko](#)
- [Praha](#)
- [Česká republika](#)

Multimedia

- [Webkamery](#)
- [Fotogalerie](#)
- [Virtuální prohlídky](#)